

Број: 01-2-4-638-2/19
Датум: 27.06.2019. године

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

C

PRIMLJENO: 08-07-2019			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Radni broj	Broj priloga
01,02	04-1	1243	19

**ПРЕДМЕТ: Извјештај о заштити личних података у Босни и Херцеговини
за 2018. годину, доставља се.-**

У складу са чланом 40. став 1. тачка ц. Закона о заштити личних података („Службени гласник БиХ“, број 49/06, 76/11 и 89/11), достављамо вам Извјештај о заштити личних података у Босни и Херцеговини за 2018. годину.

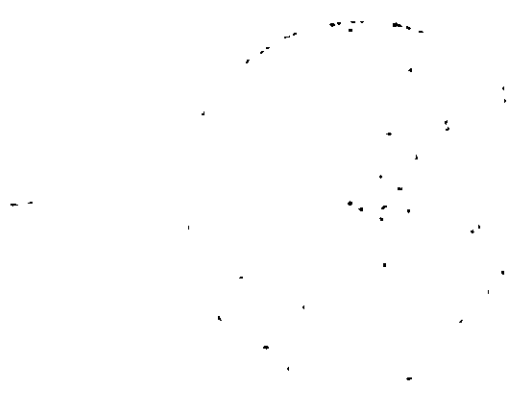
Извјештај достављамо на службеним језицима и писмима у штампаној, као и у електронској верзији.

С поштовањем,

Доставити:
- Наслову
- У спис

1000

Број: 01-02-4-638-1/19
Датум: 14.5.2019. године

ИЗВЈЕШТАЈ О ЗАШТИТИ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ ЗА 2018. ГОДИНУ

Сарајево, мај 2019. године

I. УВОД

На основу члана 40. став (1) тачка ц) Закона о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ број 49/06, 76/11 и 89/11) (у даљем тексту: Закон), Агенција за заштиту личних података у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Агенција) подноси Извјештај о заштити личних података за 2018. годину Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине. Ово је једанаести Извјештај који Агенција подноси Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.

Заштита личних података, у смислу заштите приватности, једно је од основних вриједности сваког демократског друштва и аспект људских права којем се поклања велика пажња, а има за циљ заштиту приватног живота у прикупљању, обради и кориштењу личних података. Свједоци смо великих промјена које је проузроковала глобализација и технолошки напредак, посебно у информатичком и дигиталном свијету. Питања заштите приватности присутна су у сваком аспекту живота појединца, јер савремени услови живота омогућавају доступност великом броју података. У процесу глобализације, информације не познају границе, па је тешко осигурати баланс између приватности и безбједности, подржавајући слободан приступ информацијама и заштиту личних података.

Законодавни оквир који се односи на заштиту личних података обухвата Устав Босне и Херцеговине¹, усвојена међународна документа и домаће прописе.

Устав БиХ гарантује заштиту свих људских права и основних слобода предвиђених Европском Конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и њених протокола, те самим тим права на приватни и породични живот, дом и преписку: „Права и слободе предвиђени у Европској конвенцији за заштиту људских права и основних слобода и у њеним протоколима директно се примјењују у Босни и Херцеговини. Ови акти имају приоритет над свим осталим законима.“

Такође, БиХ је ратификовала Конвенцију Савјета Европе за заштиту лица с обзиром на аутоматску обраду личних података (ЕТС бр. 108) (у даљем тексту: Конвенција 108), која је од кључног значаја за осигурање права на приватност. Конвенција 108 гарантује право на приватност, па тиме и заштиту личних података сваког физичког лица.

Слиједом Устава БиХ и наведене међународне Конвенције 108, БиХ је донијела Закон. Тренутно, овај Закон одражава одредбе Директиве 95/46 ЕЦ Европског парламента и Савјета од 24.10.1995. о заштити појединаца у вези са обрадом личних података и о слободном кретању таквих података. Инкорпорирањем Директиве, коју су домаћим законима биле обавезне преузети само чланице ЕУ и земље кандидати за чланство, доказали смо да је наша земља постигла усклађеност са европским стандардима у формалном смислу сво до овог извјештајног периода.

Током 2018 године дошло је до реформе у области заштите личних података и то на нивоу Савјета Европе и на нивоу Европске уније. Наиме, Конвенција 108 је допуњена и измијењена тако да је усвојена Конвенција 108+, Модернизована Конвенција за заштиту појединаца у

¹ Како би се избјегло оптерећење текста и постигло његово лакше праћење, у даљем тексту Извјештаја биће кориштене скраћенице БиХ, ФБиХ и РС уз правни акт или институцију који у свом називу садрже ријечи Босна и Херцеговина, Федерација Босне и Херцеговине и Република Српска

погледу обраде личних података, која је отворена за потписивање и коју је потребно ратифицирати. На нивоу Европске уније донесена су два прописа, а што је детаљно описано у слиједећем Поглављу.

У Босни и Херцеговини постоје четири кривична закона и сваки од тих закона прописује кривично дјело „недозвољено кориштење личних података.“

Судска заштита личних података осигурана је и кроз парнични поступак за накнаду штете по Закону о облигационим односима.

Један од основних принципа управног поступка „заштита права грађана и заштита јавног интереса“ гарантује заштиту права странака у поступку, па и закониту обраду личних података.

Потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица и БиХ, преузета је обавеза усклађивања законодавства, које се односи на заштиту личних података, с правом Заједнице и другим европским и међународним законодавством о приватности. Овим Споразумом, БиХ се обавезала да ће успоставити независни надзорни орган са довољно финансијских и људских потенцијала, с циљем спровођења националног законодавства о заштити личних података.

- У задњем Извјештају Европске комисије о напретку БиХ наведено је, између осталог, следеће: „Агенција мора имати адекватне ресурсе како би дјелотворно обављала своје задатке. Потребно је предузети додатне напоре на усклађивању законодавства са Општом Уредбом о заштити података 2016/679 и Директивом 2016/680“.

II. НАЈАКТУЕЛНИЈЕ У ВЕЗИ СА ЗАШТИТОМ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА

У овом поглављу, посебно ћемо се осврнути на поједине теме из заштите личних података, које су биле најактуелније у извјештајном периоду.

2.1 Приједлог Закона о заштити личних података

Подсјећамо, Европски парламент и Савјет Европске уније донијели су Уредбу 2016/679 о заштити појединаца у вези са обрадом личних података и о слободном кретању таквих података, те о стављању ван снаге Директиве 95/46/ЕЗ (Општа уредба о заштити података). Општа уредба о заштити података ступила је на снагу 25.5.2016, с тим да се иста почела примјењивати у свим државама чланицама 25.5.2018.

Исто тако, Европски парламент и Савјет Европске уније донијели су Директиву 2016/680 о заштити појединца у вези са обрадом личних података од стране надлежних органа у сврхе спрјечавања, истрага, откривања или прогона кривичних дјела или извршавања кривичних санкција и слободном кретању таквих података, о стављању ван снаге Оквирне одлуке Вијећа 2008/977/ПУП. Ова Директива ступила је на снагу 6.5.2016, а државе чланице требале су до 6.5.2018. донијети законе и друге прописе који су потребни ради усклађивања са Директивом. Државе чланице су имале двије године да преузму одредбе Директиве у своје државно законодавство.

Агенција је у јулу 2017. године упутила Савјету министара БиХ посебну Информацију о хитности и неопходности усклађивања закона у Босни и Херцеговини са Општом уредбом и Директивом, са циљем покретања одређених активности по том питању. Није услиједила очекивана реакција, па је Агенција предузела активности на изради приједлога новог Закона о заштити личних података. Осигурана је едукација за разумијевање стандарда Уредбе и Директиве, путем *TAIEX* инструмента ЕУ, доласком експерата из надзорних органа Покрајине Саксоније – СР Њемачке и Републике Хрватске у посјету Агенцији. Такође, путем Пројекта ИПА 2017², осигурано је превођење приједлога на енглески језик и анализа истог од стране експерта из Велике Британије, у погледу његове усклађености са новим европским стандардом. Упоредо са активностима које је Агенција спроводила на изради приједлога Закона, Савјет министара БиХ 30.1.2018. донио је Закључак којим је задужио Министарство цивилних послова БиХ да у року 30 дана предложи одлуку о формирању Интерресорне радне групе за израду новог Закона о заштити личних података. Према истом Закључку, у радну групу требали су бити именовани представници више министарства, те представник Агенције. У вези с тим, Министарство цивилних послова БиХ је у фебруару 2018. године доставило захтјев Агенцији да предложи једног представника за чланство у радној групи. У свом одговору на захтјев, изнесен је став да је Законом прописано да је Агенција дужна учествовати у законодавној активности давањем мишљења на приједлоге закона које јој требају доставити надлежни органи. Осим наведеног, истакнуто је да је Агенција независни надзорни орган и истој не могу бити делегирани послови од стране Савјета министара БиХ, те да на овај начин било који законодавни орган у Босни и Херцеговини може Агенцију „упослити“ на изради одређеног закона. И поред изнесеног, цијенећи потребу и хитност за доношење новог Закона о заштити личних података, Агенција је одредила једног представника за чланство у Радној групи за израду закона. Том приликом је наведено да ће представник Агенције имати мандат да Радној групи преда Приједлог Закона о заштити личних података, који је Агенција припремила.

Савјет министара БиХ је донио Одлуку о формирању Интерресорне радне групе за израду Нацрта закона о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ број:49/18) (У даљем тексту: Радна група), те у исту именовало два представника Министарства цивилних послова БиХ, те по једног представника Министарства правде БиХ, Дирекције за европске интеграције Савјета министара БиХ и Агенције. Агенција је средином 2018. године завршила рад на свом приједлогу Закона, док је Радна група започела своје активности у аугусту 2018. године. Као што је и претходно наведено, Агенција је предсједавајућој Радне групе доставила Приједлог закона који је израдила Агенција. Радна група је одржала седам сједница од средине аугуста до средине новембра, на којима је разматрала Приједлог закона детаљно анализирајући да ли су његове одредбе усклађене са одредбама нових Европских прописа. Током анализе Приједлога закона, све одредбе остале су неизмијењене, осим неколицине које су претрпјеле одређене измјене, углавном због формалних недостатака. По завршетку рада на изради Нацрта закона, Радна група је Министарству цивилних послова БиХ, поднијела Извјештај о раду Интерресорне радне групе на изради Нацрта закона о заштити личних података. У тренутку писања овог Извјештаја, Министарство цивилних послова БиХ спроводи активности на усвајању новог Закона о заштити личних података.

² „Борба против организованог криминала на Западном Балкану“, кофинансираном од стране ЕУ и владе СР Њемачке, а имплементираном кроз ГИЗ, уз Центар за међународну правну сарадњу Холандије и Министарства унутрашњих послова Италије.

2.2 Проблеми у раду Агенције

Као и раније, у овом Извјештају наводимо највеће проблеме са којима се Агенција суочава у свом раду, понављајући све што је било наведено и у ранијим извјештајима, будући да ниједан од истакнутих проблема није ријешен.

Од самог оснивања, Агенција је имала подршку Парламентарне скупштине БиХ и Савјета министара БиХ и сходно њеној независности, Агенција представља ресурс Парламентарне скупштине БиХ. Међутим, у посљедње вријеме, одређене одлуке и поступци Савјета министара БиХ утичу на рад Агенције, те отежавају и доводе у питање законит рад Агенције.

У Извјештајима за 2016. и 2017. годину упознали смо Парламентарну скупштину БиХ и јавност о проблемима који доводе у питање законитост рада Агенције. Подсјећамо, радило се о сљедећем:

1. Агенција је 2013. године покренула процедуру доношења новог Правилника о унутрашњој организацији. Разлози за израду новог Правилника су усклађивање са Одлуком о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ и Одлуком о разврставању радних мјеста и критерија за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ.

Водећи рачуна о надлежностима и обиму рада Агенције, као и ограничавајућим финансијским средствима, предложеним Правилником број извршилаца у Агенцији остао је исти, али је промијењена структура запослених, и то на начин да је смањен број запосленика, а повећан број државних службеника. Запосленичка радна мјеста за административно техничке послове код замјеника и помоћника директора су укинута (укупно четири). Од тога повећан је број државних службеника, и то стручних савјетника за инспекцијски надзор за три извршиоца. Осим тога, предложено је организовање писарнице као посебне цјелине у саставу Сектора за администрацију и систематизовање радног мјеста шеф писарнице – референт специјалиста, у складу са важећим одлукама. Разлог за увођење ових рјешења у Приједлогу правилника су досадашњи показатељи и искуства у раду Агенције, имајући у виду њену надлежност и основну функцију која произлази из Закона. Наиме, основна дјелатност Агенције јесте на инспекторима Агенције и због тога је повећан број истих са седам на десет. Исто се могло постићи укидањем радних мјеста административно техничких послова код замјеника и код три помоћника директора. Сасвим логично, указала се потреба да се организационо ојача администрација, с обзиром да се број извршилаца смањило. Управо због тога, предложено је формирање писарнице и увођење радног мјеста шеф писарнице – референт специјалиста. Овим се постиже економичност, рационалност и експедитивност, као и уштеда финансијских средстава и простора.

На овај приједлог Правилника, изузев сугестије у погледу предложеног, алтернативног степена стручне спреме, а што је и уважено, Министарство правде БиХ није имало примједби.

Агенција није могла прихватити сугестију Канцеларије за законодавство Савјета министара БиХ којом се тражило да се за позицију Директора и Замјеника директора пропише седам година радног искуства како је то прописано Одлуком, имајући у виду

чињеницу да Закон прописује да кандидат за Директора и Замјеника директора мора имати пет година радног искуства на пословима руковођења у управи.

Такође, Агенција није могла прихватити услов Министарства финансија и трезора БиХ да се радно мјесто референт-шеф писарнице укине. За Агенцију је неприхватљив произвољан захтјев и образложење Министарства да Агенција у протеклом периоду није имала проблема у свом раду без тог радног мјеста. Наиме, Агенција је и у протеклом периоду имала проблема, али је исте, углавном, успјешно рјешавала. Приједлог Правилника са образложењем достављен је 19.5.2016. Савјету министара БиХ на сагласност. Агенција никада није добила одговор.

2. Савјет министара БиХ усвојио је Правилник о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама БиХ у којем за Агенцију нису предвиђена возила за инспекцијски надзор. Агенција располаже са три службена возила, што не одговара потребама Агенције. Наиме, Правилником је предвиђено да Агенција може само располагати већ постојећим бројем и категоријом возила, те да право кориштења имају Директор, Замјеник директора и у сврхе курирско - административних послова.

Овакво рјешење доводи у питање обављање основне дјелатности Агенције. Треба имати у виду чињеницу да прво овлаштење Агенције, прописано чланом 40. став (2) тачка а) Закона је да „путем инспекције врши надзор над испуњавањем обавеза прописаних овим законом“. У члану 2. став (2) Правилника дефинисано је да су „службена специјализована возила“ и возила за обављање „... и инспекцијских активности...“. Самим тим, по аутоматизму, у члану 13. Правилника, гдје су набројане институције БиХ које обављају инспекцијске послове, требало је навести и Агенцију. Због чега то није урађено, није познато. Агенција је ово покушала исправити, али безуспјешно, јер Министарство финансија и трезора БиХ (у даљем тексту: Министарство) то онемогућава. Садашња ситуација је неодржива, јер је Агенција онемогућена да извршава једно од својих основних овлаштења, чиме се доводи у питање оправданост њеног постојања. Надаље, ту су поступци пред судовима за прекршаје, обуке, разни састанци и скупови и слично, на којима је неопходно учешће представника Агенције. Уштеде, на шта се позива Министарство, не могу доводити у питање законит рад институција и није нам јасан прави разлог за негативно мишљење Министарства. Агенција не спори да су имплементацијом Правилника учињене уштеде, напротив, подржавамо сваки облик штедње у јавном сектору, ако је то реално и разумно.

3. Савјет министара БиХ је на 46. сједници, одржаној 3.3.2016. закључио да су све институције БиХ из надлежности Савјета министара БиХ, прије расписивања огласа ради попуне упражњених или нових радних мјеста, обавезне прибавити сагласност Савјета министара БиХ.

Радни однос државном службенику, који је у Агенцији радио на позицији Вишег стручног сарадника за поступке по приговорима, престао је 1.2.2016. на основу екстерног премјештаја. Донесена је Одлука о потреби пријема новог државног службеника на ту позицију и затражено је од Агенције за државну службу БиХ да јавно објави оглас за упражњено радно мјесто. Агенција за државну службу БиХ доставила је обавјештење да не могу расписати јавни оглас због предметног закључка Савјета министара БиХ. Дана 31.3.2016, путем Генералног секретаријата, затражена је

сагласност Савјета министара БиХ, а након тога, 21.4.2016. достављена и ургенција, али до данас нисмо добили одговор. Након тога, у 2017. години Агенција је имала један смртни случај. У октобру 2017. преминула је службеница распоређена на радно мјесто шеф Одсјека за правне и кадровске послове. И за ову позицију је тражена сагласност за попуну од стране Вијећа министара БиХ. Одговор није достављен.

Законом о извршењу буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину, као и за 2017. годину, одређено је да Агенција има 27 запослених. Супротно томе Агенцији се онемогућавају запослења на основу закључка Савјета министара БиХ што представља кршење Закона о извршењу буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ за. Дакле, већу правну снагу има закључак Савјета министара БиХ, него Закон о извршењу буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ. Противзаконитим закључком Савјета министара БиХ, Агенцији је онемогућено да изврши попуну радних мјеста у складу са законом.

Један од основних задатака и сталних приоритета Агенције јесте, управо, поступање по приговорима грађана. Правилником су систематизована два извршиоца за поступке по приговорима и тренутно су оба упражњена. Свјесни смо тренутне тешке финансијске ситуације, међутим, не прихватамо селективан приступ одобравању додатног запошљавања. Не умањујући значај ниједне институције, мада су многе својим радом довеле исти у питање, цијенимо да је јачање капацитета Агенције приоритет.

У 2018. години у Агенцији догодио се још један смртни случај када је преминуо службеник распоређен на радно мјесто шеф Одсјека за рачуноводствено-материјалне послове. Тако Агенција, 2018. годину завршава са 24 запослена. Из напријед наведених разлога, приморани смо да смањимо инспекцијске надзоре, обуставимо сарадњу са агенцијама за државну службу, смањимо издавање прекршајних налога и слично. О наведеним проблемима упознали смо предсједавајућег Савјета министара БиХ и његове замјенике. Агенција никада није добила одговор, нити је успјели да очекивана реакција.

Осим других одсустава са посла, само због боловања у 2016. години било је 629 дана одсуства (у просјеку сваки радни дан два и по службеника), у 2017. години 851 дан одсуства (у просјеку сваки радни дан три и по службеника), а у 2018. години 690 дана одсуства (у просјеку сваки радни дан око два и по службеника). Треба истаћи да су одсуства, без икакве сумње, била оправдана.

Надаље, Савјет министара БиХ, на 130. сједници одржаној 18.1.2018. усвојило је Одлуку о расподјели канцеларијског простора за смјештај институција БиХ у улици Дубровачка број 6. у Сарајеву. Предметном Одлуком Агенцији је додијељено 11 канцеларија, на четвртој спрату објекта „Б“, и једна архивска просторија, укупне површине 308,69 м². У складу са предметном Одлуком Агенција се преселила 1.3.2018. у нове просторије. Међутим, због неадекватног и недовољног простора, Агенција ради у отежаним условима.

Према Правилнику о унутрашњој организацији, Агенција се састоји од четири основне и шест унутрашњих организационих јединица. Од руководећих позиција попуњене су позиције Директора, Замјеника директора, три помоћника директора и два шефа одсјека. По природи посла, руковођење подразумијева и усмену комуникацију са сарадницима и оптимално би било имати засебну канцеларију за руководеће службенике, а што је сада немогуће постићи.

Наводимо, као примјер, садашњег рјешења гдје шеф Одсјека за инспекцијски надзор и приговоре ради у једној канцеларији са пет сарадника који раде најсложеније и најодговорније послове из надлежности Агенције. У истој просторији заступају се и приговори грађана што је недопустиво, јер подношење приговора грађана подразумијева дискрецију и посебну просторију, као и телефон за Хелп Деск. Дакле, Агенција нема минималне услове за законит и професионалан рад.

III. РАД АГЕНЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

3.1. Надлежности Агенције

Агенција је самостална управна организација основана да би осигурала заштиту личних података у Босни и Херцеговини. У том смислу, чланом 40. Закона дефинисане су надлежности Агенције:

- надгледање спровођења одредби овог Закона и других закона о обради личних података;
- поступање по поднесеним приговорима носилаца података;
- подношење Парламентарној скупштини БиХ годишњег Извјештаја о заштити личних података, који треба да буде доступан јавности;
- праћење услова за заштиту личних података давањем приједлога за усвајање или измјену закона који се односе на обраду личних података, те давање мишљења с приједлозима тих закона и старање о испуњавању критерија заштите података који проистичу из међународних споразума обавезујућих за Босну и Херцеговину.

3.2. Овлаштења Агенције

У циљу успјешног обављања послова и задатака, законодавац је Агенцији дао сљедећа овлаштења:

- путем инспекције врши надзор над испуњавањем обавеза прописаних овим Законом;
- води Главни регистар;
- прима примједбе и приговоре грађана које се односе на кршење овог Закона;
- доноси проведбене прописе, смјернице или друге правне акте, у складу са Законом;
- налаже блокирање, брисање или уништење података, привремену или трајну забрану обраде,
- упозорава или опомиње контролора;
- изриче казне у прекршајном поступку, односно подноси захтјев за покретање поступка у складу са овим Законом;
- даје савјете и мишљења у вези са заштитом личних података;
- сарађује са сличним органима у другим државама;
- врши друге дужности прописане Законом;
- врши надзор над изношењем личних података из БиХ.

Ова овлаштења стварају реалну претпоставку да се Агенција адекватно бави заштитом личних података. Агенција у оцјени законитости обраде личних података у сваком конкретном случају мора у потпуности да одговори на четири питања, и то:

1. Да ли је дошло до мијешања у ово право,
2. Да ли је мијешање у складу са Законом,
3. Да ли се обрада врши у сврху остварења једног од легитимних циљева,
4. Да ли је мијешање неопходно и пропорционално у демократском друштву.

3.3. Независност и капацитети Агенције

Независност Агенције један је од кључних фактора за реализацију међународно преузетих обавеза и за ефикасан и правилан рад Агенције. Потпуна независност Агенцији даје јој легитимитет да се бави повјереним пословима. Значај независности Агенције, као једног од кључних института заштите личних података, намеће потребу да се у сваком Извјештају о заштити личних података да осврт и на овај сегмент.

Прије свега, надзорни орган мора имати независну организацију. Члан 35. Закона, ставови (1) и (2) прописује „Агенција је самостална управна организација основана да би се осигурала заштита личних података, на чијем је челу Директор“ и „Агенција дјелује потпуно независно у извршавању дужности које су јој повјерене“. Директора и Замјеника директора Агенције именује Парламентарна скупштина БиХ, која их може суспендовати и разријешити прије истека мандата у таксативно набројаним околностима у члану 45. Закона. Овим рјешењем ојачан је легитимитет Агенције иза кога стоји Парламентарна скупштина БиХ. Агенција не подноси Извјештај о раду Парламентарној скупштини БиХ, него Извјештај о заштити личних података, чиме се жели спријечити утицај на Агенцију. То ни у ком случају не искључује одговорност и професионалност у раду Агенције, већ их ојачава. Независност за собом повлачи забрану обављања било којих профитабилних дјелатности и других дјелатности које би могле угрозити увјерење у њену независност. Наглашавамо појам „увјерење“ који спада у субјективни суд појединца о независности Агенције и који је самим тим посебно захтијеван. Независност и одговорност су у директној пропорцији и функционишу по систему спојених посуда – што је већа независност, то је и већа одговорност.

Финансијска независност Агенције, као посебног буџетског корисника, осигурана је чланом 36. Закона, који регулише да се средства потребна за финансирање рада Агенције осигуравају из Буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ. Међутим, сам поступак усвајања Закона о буџету отвара могућности утицаја на Агенцију, те би, у том дијелу, било потребно осигурати већи утицај Парламентарне скупштине БиХ.

Запослени у Агенцији имају статус државних службеника и запосленика. Проблем представља садашње рјешење у Закону о државној служби у институцијама БиХ, гдје се у поступку пријема државних службеника као главна институција налази Агенција за државну службу. Учешће Директора је симболично што је свакако неприхватљиво и негативно утиче на независност Агенције. Законом о државној служби у институцијама БиХ прописано је да су од његове примјене изузети запослени у Централној банци БиХ и у Институцији омбудсмана за људска права у БиХ. Међутим, намеће се принципијелно питање због чега само ове двије институције. Државни службеници Агенције поступају у предметима гдје се као контролор појављује Агенција за државну службу, што доводи у питање њихову непристрасност.

Агенција није класични орган управе, јер је њен главни задатак да надзире спровођење закона којима је регулисана обрада и заштита личних података, што подразумијева оцјену

законитости обраде личних података. Ово су само неки од основа и параметара по којима се Агенција битно разликује од других управних организација и она свакако треба бити позиционирана у независне органе у пуном капацитету у свим законима који регулишу то питање.

Агенција мора имати капацитете за извршавање повјерених надлежности и овлаштења. Тренутно Агенција нема потребне капацитете (број запослених, буџет, смјештај, возила и сл.), да би законито и ефикасно обављала послове који су јој повјерени. Активности попут инспекцијских надзора, поступака по приговорима, мишљења, издавања прекршајних налога, учествовања у поступцима пред судовима, одржавање Главног регистра и друго, врло су захтјевне и подразумевају довољне капацитете.

Агенција је овлаштена да издаје ауторитативне налоге. Када Агенција уочи незакониту обраду личних података, налаже мјере које је контролор дужан да подузме у одређеном року и да о томе информише Агенцију. Исти члан прописује да Агенција може да захтијева од контролора или обрађивача да јој достави информацију или дозволи увид у било који документ и евиденцију у којима могу да буду лични подаци. Агенција има право да уђе у просторије у којима се врши обрада личних података, државне и службене тајне не представљају препреку за Агенцију, док су јавни органи обавезни да Агенцији, на њен захтјев, пруже помоћ у вршењу њене надлежности. Наравно, ово је на адекватан начин пропраћено прекршајним одредбама. Рјешења Агенције су коначна и могу бити предмет оцјене само у управном спору пред Судом БиХ.

Једна од законских обавеза Агенције је да прати стање у области заштите личних података и да с тим у вези даје приједлоге, иницијативе и мишљења. У протеклом периоду Агенција је то и радила. Међутим, постоји проблем јер предлагачи прописа којима се регулише заштита личних података, у правилу, не достављају приједлоге Агенцији на мишљење, пошто то није системски ријешено.

У оквиру комуникације са јавношћу, ширење знања о заштити личних података један је од основних инструмената који омогућавају ефикасност рада сваког надзорног органа које се бави заштитом личних података. Агенција активно ради на промоцији права која произлазе из заштите личних података, те редовно извјештава јавност о својим активностима.

3.4. Инспекцијски надзори

У извјештајном периоду извршена су 42 инспекцијска надзора, од тога 14 редовних и 28 ванредних.

3.4.1. Редовни инспекцијски надзори

Редовни инспекцијски надзори извршени су на основу Годишњег плана рада инспекцијских надзора, у складу са којим су донесени мјесечни планови рада за март и април 2018. године.

Годишњи план инспекцијских надзора доноси се са циљем контролисања тачно одређених сектора. У 2018. години планирани су редовни инспекцијски надзори у јединицама локалне самоуправе, јавним и приватним образовним установама, школама страних језика, пословним субјектима који воде евиденције купаца/корисника услуга и правним лицима која пружају услуге у области осигурања.

Мјесечним плановима рада инспекције за март и април 2018. године, утврђени су инспекцијски надзори у правним лицима која пружају услуге из области осигурања, јавним и приватним образовним установама и јединици локалне самоуправе у циљу контроле испуњавања обавеза прописаних Законом.

Осим за два наведена мјесеца, редовни инспекцијски надзори нису планирани током извјештајног периода, с обзиром да су инспектори рјешавали поступке по приговорима и обављали друге послове из надлежности Агенције. Радна мјеста вишег стручног сарадника за поступке по приговору у Агенцији, током 2018. године нису попуњена, што је детаљно описано у тачки 2.2 Проблеми у раду Агенције.

У складу са мјесечним плановима инспекцијских надзора, извршено је 14 редовних инспекцијских надзора, и то у:

1. Агенцији за надзор осигурања ФБиХ;
2. ЈУ ОШ Силвије Страхимир Крањчевић Сарајево;
3. Градској управи Града Бања Лука;
4. ЈУ О.Ш. „Иво Андрић“ Бања Лука;
5. Меркур осигурању д.д. Сарајево;
6. Гоегхе – Институту БиХ Сарајево;
7. Међународној основној школи у Сарајеву;
8. ЈУ за предшколски одгој и образовање „Младост“ Какањ;
9. АСА осигурању д.д. Сарајево;
10. Слобомир П Универзитету у Бијељини;
11. Основној школи „Кисељак“, Кисељак;
12. ЈУ Основној школи „Свети Сава“, Трново ;
13. ЈУ Средњошколском центру „Голуб Куреш“ Билећа;
14. Основној школи „Олово“, Олово.

Инспекцијским надзорима утврђено је да већина наведених субјеката није извршила формално-правне обавезе прописане Законом, што значи да нису пријавили збирке личних података у Главни регистар Агенције, нису донијели План сигурности за заштиту личних података, нису успоставили посебне евиденције о личним подацима који су дати трећој страни и сврси због које су дати, нити су успоставили евиденцију о одбијеним захтјевима носилаца личних података за приступ својим подацима. У складу са утврђеним, донесена су одговарајућа рјешења.

3.4.2. Ревизијски инспекцијски надзори

Током 2018. године нису вршени ревизијски инспекцијски надзори. Једини разлог за то је недостатак кадрова, што представља озбиљан проблем у ефикасности рада Агенције.

3.4.3. Ванредни инспекцијски надзори

Ванредни инспекцијски надзори нису обухваћени мјесечним плановима. Ови надзори извршени су у поступку по приговору носиоца личних података или по службеној дужности, када су околности конкретног случаја захтијевале спровођење инспекцијског надзора, ради утврђивања чињеница и околности значајних за рјешавање тог поступка.

Извршено је укупно 28 ванредних инспекцијских надзора, од чега 15 у поступку по приговору, а 13 у поступку по службеној дужности.

а) Контролори код којих је извршен ванредни инспекцијски надзор у поступку по приговору су:

1. Општина Центар Сарајево - Служба за општу управу у Сарајеву;
2. *UniCredit* банк д.д. Мостар, пословница Сарајево;
3. ДИНЕРС ЦЛУБ БХ д.о.о. Сарајево;
4. *Euroexpress* д.о.о. Бања Лука, Пословна јединица Сарајево;
5. Матични уред Општина Илица;
6. Општина Столац;
7. Фонд за професионалну рехабилитацију и запошљавање лица са инвалидитетом Сарајево;
8. Еуровеза д.о.о. Сарајево;
9. Топлана а.д. Бања Лука;
10. ЗЕВ Гундулићева бр. 74, Бања Лука;
11. Основна школа „Памил Сијарић“ Сарајево;
12. ЈУ „Наше дјете“ Тузла;
13. Q8&KSA, Друштво за производњу, трговину и услуге д.о.о. Сарајево, Илица;
14. Служба за заједничке послове институција БиХ.

б) Контролори код којих је извршен ванредни инспекцијски надзор у поступку по службеној дужности су:

1. Раиффеисен Банк БиХ д.д. Сарајево;
2. Министарство за образовање, науку и младе Кантона Сарајево;
3. Едукативни центар Аполонис, Бањалука;
4. Интернационал Сервице Експертс д.о.о. Зеница;
5. „ADV PAX Lutec“ д.о.о. Маглај;
6. Еко Топлане Бања Лука“ д.о.о. Бања Лука;
7. „Гранд хотел Бристол“ д.о.о. Сарајево;
8. Представник етажних власника зграде у Сарајеву, Ступска 19Ц;
9. Фудбалски савез БиХ;
10. Финансијско-информатичка агенција ФБиХ;
11. ЈУ Основна школа „Свети Сава“ Источно Ново Сарајево;
12. Општина Нови Град Сарајево;
13. Архитектонски факултет Универзитета у Сарајеву.

Више појединости у вези извршених инспекцијских надзора биће обрађено у дијелу који се односи на приговоре или поступке по службеној дужности, у зависности од поступка у оквиру којег је иницирано вршење ванредног инспекцијског надзора.

3.4.4. Жалбе контролора

На рјешење инспектора донесено у поступку редовног инспекцијског надзора, контролор може изјавити жалбу Директору Агенције као другостепеном органу.

У извјештајном периоду није било таквих жалби.

3.4.5. Рјешења и закључци за инспекцијске надзоре из 2017. године

У извјештајном периоду донесено је седам рјешења у вези редовних инспекцијских надзора извршених у 2017. години. Ова рјешења односила су се на сљедеће контролоре:

1. Простор д.о.о. Сарајево;
2. БХ Паспорт д.о.о. Сарајево;
3. Понте д.о.о. Мостар;
4. Заштитни фонд ФБиХ;
5. Еурохерц осигурање д.д. Сарајево;
6. Триглав осигурање д.д. Сарајево;
7. UNIQA осигурање д.д. Сарајево.

3.4.6. Упоредни подаци инспекцијских послова 2010 - 2018

ИНСПЕКЦИЈСКИ ПОСЛОВИ									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Укупно	40	17	99	111	88	90	93	83	42
Редовни	15	12	34	53	43	53	56	53	14
Ревизијски	21	1	2	1	2	1	1	0	0
Ванредни	4	4	63	57	43	36	36	30	28
Жалбе	3	2	14	8	2	1	4	0	0

3.5. Приговори

Право на приговор прописано је у члану 30. Закона. Сваки носилац личних података, физичко лице на којег се подаци односе, има право поднијети приговор Агенцији када сазна или посумња да је контролор или обрађивач података повриједио његово право или да постоји директна опасност за повреду права.

3.5.1. Рјешавање по приговорима

Запримљено је 148 приговора носилаца личних података. У извјештајном периоду ријешено је 80 приговора. У цијелости, усвојено је 29 приговора, док је дјелимично усвојено пет приговора. Одбијена су 42 приговора. Донесена су два закључака, којим су окончани поступци по приговору, због ненадлежности или неуредности поднеска, док су два приговора достављена у рад надлежном органу.

Из претходне године ријешено је 15 приговора. По налогу Суда БиХ, у поновном поступку, ријешен је један приговор из 2017. године, те четири приговора из 2016. године.

У извјештајном периоду остало је неријешено 68 приговора (40 у јавном и 28 у приватном сектору).

3.5.2. Приговори против контролора из јавног сектора

Против контролора из јавног сектора поднесено је 79 приговора. У цијелости је усвојено 19 приговора.

• **Контролори против којих су приговори усвојени као основи:**

1. ЈУ Кантонални центар за социјални рад Сарајево-Служба социјалне заштите општине Нови Град - достављање Упозорења на пропусте у старању о малолетном дјетету на радном мјесту;
2. КЈКП „Градски саобраћај“ д.о.о. Сарајево - обрада нетачних личних података, онемогућавања приступа информацијама, односно документацији садржаној у персоналном досијеу;
3. Општина Центар Сарајево, матични уред - исправка погрешно уписаног податка у МКР;
4. ЈУ Основна Школа „Храсно“ Сарајево - откривање и омогућавање НН лицима фотографисања личних података малолетне ХХ садржаних у одјељенској књизи;
5. ЗУ Дом здравља Велика Кладуша - омогућавање приступа и кориштења личних података из персоналног досијеа неовлаштенном лицу;
6. Служба за заједничке послове институција БиХ - обрада личних података употребом видео надзора у ресторану и бифеима у згради Парламентарне скупштине БиХ;
7. ЈУ Дом здравља Србац - приступи електронском здравственом картону, односно информацијама о здравственом стању;
8. ЈП „Радио-телевизија“ д.о.о. Ливно - захтијевање увјерења о некажњавању у конкурсној процедури;
9. Управа полиције МУП-а Кантона Сарајево и Независни одбор Скупштине Кантона Сарајево - обрада личних података о радном стажу полицијских службеника;
10. Независни одбор Скупштине Кантона Сарајево - обрада личних података који се односе на оцјењивање рада полицијских службеника у организационим јединицама Управе полиције МУП-а Кантона Сарајево;
11. Општина Ново Сарајево - обрада нетачних личних података о имену и презимену;
12. Основна школа „Ћамил Сијарић“ Сарајево - обрада личних података о здравственом стању супружника у сврху остваривања права на једнократну новчану помоћ у случају тешке болести члана уже породице;
13. Општина Илица - давање Извода из матичне књиге рођених неовлаштенном лицу;
14. Радио-телевизија ФБиХ - објава Рјешења о отказу уговора о раду са понудом измјењеног уговора о раду на огласној табли и обрада ЈМБ у Уговору о раду;
15. Општина Столац - обрада личних података употребом видео надзора;
16. КЈКП „Водовод и канализација“ д.о.о Сарајево - обрада података о броју чланова домаћинства,
17. Фонд здравственог осигурања РС - објава другостепеног рјешења Фонда на огласној табли;
18. Центар за социјални рад Бања Лука - давање и откривање личних података који се односе на здравствено стање бившем супружнику;
19. Ј.П. Телевизија Кантона Сарајево - обрада података о здравственом стању у дисциплинском поступку.

3.5.3. Приговори против контролора из приватног сектора

Против контролора из приватног сектора поднесено је 69 приговора. У цјелости, усвојено је 15 приговора.

• **Контролори против којих су приговори усвојени као основани:**

1. Топлана а.д. Бања Лука, - обрада ЈМБ у Уговору о испоруци и кориштењу топлотне енергије и давања личних података корисника комуналне услуге испоруке топлотне енергије друштву „Еко Топлане Бања Лука“ д.о.о. Бања Лука и против друштва „Еко Топлане Бања Лука“ д.о.о. Бања Лука, због неовлаштене обраде личних података корисника комуналне услуге;
2. „Ал-Мајид“ д.о.о. Сарајево и физичко лице ХХ - због обраде личних података из персоналног досијеа и копирања личне карте, без правног основа;
3. Заједница етажних власника (ЗЕВ), Гундулићева 74. Бања Лука - успостављање видео надзора у улазу зграде;
4. Динерс Цлуб БХ д.о.о. Сарајево - упућивање нежељених позива на приватни мобилни телефон;
5. Физичко лице ХХ - обрада личних података путем видеонадзора;
6. „Еуровеза“ д.о.о. Сарајево - обрада личних података у сврху нуђења услуга заступања у поступку накнаде нематеријалне штете;
7. *UniCredit* Банка д.д. Мостар - захтијевање копије личне карте;
8. *Addiko Bank* д.д. Сарајево – уписивање ЈМБ у Налогу благајни за уплату или исплату новчаних средстава са рачуна;
9. Физичко лице ХХ- објављивање обавјештења са личним подацима станара на огласној табли зграде у Бања Луци;
10. Физичко лице ХХ - обрада личних података путем видео надзора;
11. „*Top Cargo*“ д.о.о. Сарајево - задржавање пореске картице након престанка радног односа;
12. Заједница етажних власника (ЗЕВ), Гундулићева 74. Бања Лука - објављивање списка дужника/етажних власника на улазним вратима зграде;
13. Приговор физичког лица против другог физичког лица - обрада личних података путем видео надзора;
14. *Euroexpress* д.о.о. Бања Лука - скенирање личне карте и потписа употребом ПДА уређаја;
15. Интеса Санпаоло Банка БиХ - тражење налаза, оцјене и мишљења Првостепене љекарске комисије, у сврху рефундације накнаде плате за вријеме привремене спријечености за рад запосленика.

3.5.4. Приговори из 2017. године који су окончани у извјештајном периоду

У овом извјештајном периоду ријешено је 15 приговора из 2017. године. Три приговора усвојена су као основана и два као дјелимично основана, док је десет одбијено као неосновани.

• **Контролори против којих су приговори усвојени као основани и дјелимично основани:**

1. Заштитни фонд ФБиХ, О.Ш. „Хашим Спахић“ Илијаш и Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево - обрада личних података о здравственом стању малолетног дјетета у сврху контроле оправданости привремене спријечености за рад родитеља;
2. Заједница етажних власника „Интергај – Ламела 15“ Бијељина - објављивање личних података на огласној табли и обрада личних података путем видео надзора;
3. АРС Студио д.о.о. Бања Лука и друштва „САН“ д.о.о. Бања Лука - обрада ЈМБ корисника услуге испоруке топлотне енергије;

4. Два физичка лица XX из Сарајева - обрада личних података употребом аудио и видео надзора, те објава снимака видео надзора и фотографија на интернету;
5. Управа полиције ФБиХ и ЈУ Завод за здравствену заштиту запосленика МУП-а Кантона Сарајево - обрада личних података о здравственом стању запосленика.

3.5.5. Поновни поступци који су проведени у извјештајном периоду

По налогу Суда БиХ, у извјештајном периоду ријешено је 5 приговора у поновном поступку. Четири приговора су из 2016. године (два усвојена и два одбијена), те један из 2017. године који је одбијен.

- **Контролори против којих су у поновном поступку приговори усвојени као основани:**
1. МУП СБК/КСБ и Завод за пензијско и инвалидско осигурање ФБиХ, Кантонална административна служба Травник - обрада посебног стажа (2 приговора)

Апелационо вијеће суда БиХ је по захтјеву за преиспитивање судске одлуке - пресуде Вијећа за управне спорове Суда БиХ, донијело пресуду којом је уважило захтјев и преиначило пресуду на начин да је пресудило: „Поништава се рјешење тужене Агенције за заштиту личних података и предмет враћа туженом на поновно одлучивање“.

Ради правилног разумијевања овог случаја указујемо на хронолошки слијед радњи од подношења приговора до подношење тужбе и захтјева за преиспитивање судске одлуке:

Рјешавајући по приговору носиоца личних података, Агенција је донијела рјешење којим је приговор усвојен као основан. Незадовољан предметним рјешењем МУП СБК покренуо је управни спор пред Судом БиХ.

Суд је донио Пресуду којом је тужбу одбио и нагласио да МУП СБК није посједовао писмену сагласност носиоца личних података за обраду посебног стажа, што није било у складу са ставом Агенције, која је сматрала да није ни била потребна посебна писмена сагласност носиоца личних података јер се не ради о посебној категорији личних података. Дакле, иако је било потврђено рјешење Агенције, становиште Суда БиХ није било у складу са ставом Агенције. Незадовољан пресудом Суда БиХ, МУП СБК је поднио захтјев за преиспитивање судске одлуке.

Рјешавајући по захтјеву за преиспитивање судске одлуке, Апелационо вијеће Суда БиХ захтјев је уважило, преиначило судску одлуку у смислу поништавања оспореног рјешења и вратило предмет на поновно одлучивање, из разлога што се сагласност носиоца личних података не може примијенити у случају посебног стажа.

Агенција је у поновном поступку усвојила приговор носиоца личних података против МУП СБК и ФЗ ПИО/МИО - Кантонална административна служба Травник, због обраде личних података о посебном стажу, из разлога што послодавац МУП СБК није посједовао захтјев за упис посебног стажа у радну књижицу, али нити један други доказ да је подносилац приговора знао или морао знати да му је исти уписан и да је на то пристао, користећи бенефиције које из тога произлазе.

Дакле, нису уважени ставови Суда да се радило о посебној категорији личних података, јер у складу са ставом 3. Закона посебни стаж не спада у посебну категорију личних података.

3.5.6. Примјери из праксе

- *Чување података о броју чланова домаћинства у сврху обрачуна потрошене воде путем заједничког водомјера*

Приговор носиоца личних података, против КЈКП „Водовод и канализација“ д.о.о. Сарајево (у даљем тексту: Предузеће), због обраде података о броју чланова његовог домаћинства, усвојен је као основан и Предузећу је наложено да обрађује тачне и вјеродостојне податке, те да документацију о броју чланова домаћинства чува у временском периоду који је неопходан за испуњење сврхе за коју су ти подаци прикупљени.

Подносилац приговора је корисник комуналне услуге у згради у којој се обрачун потрошене воде врши путем заједничког водомјера. Предузеће је до 2004. године обрачун припадајућег дијела очитане количине воде и фактурисање подносиоцу приговора вршило за четири члана домаћинства, а од 2004. године до подношења приговора вршило за три члана домаћинства. Предузеће је у изјашњењу навело да није у могућности ретроактивно провјерити и документовати измјену чланова домаћинства подносиоца приговора за што је, као разлог, наведена Листа категорија регистратурне грађе са роковима чувања, којом је прописано да се налози за измјене матичних података потрошача чувају двије године. Истакнуто је да је Листа донесена у складу са Законом о архивској дјелатности и Уредбом о организовању и начину вршења архивских послова као и статутом Предузећа.

Према члану 4. Закона, мјеродавни принципи за обраду личних података у предметном случају су да је контролор обавезан да обрађује само вјеродостојне и тачне личне податке и да их ажурира када је потребно (став 1. тачка д) и принцип обраде личних података који се односи на временски период који је неопходан за испуњење одређене сврхе (став 1. тачка ф). Принцип вјеродостојности подразумијева да контролор у свако доба може утврдити поријекло личних података које обрађује. Сходно наведеном, Предузеће је обавезно обрађивати тачне податке о броју чланова домаћинства, тако да у сваком тренутку може утврдити начин на који је дошао до података, те да документацију на основу које је утврђен број чланова домаћинства чува током обрачуна и фактурисања потрошене воде.

Предузеће је као контролор дужно утврдити временски период у којем ће чувати документацију на основу које утврђује број чланова домаћинства, те обрађивати тачне и аутентичне личне податке и по потреби их ажурирати.

- *Обрада личних података дјетета у сврху контроле оправданости привремене спријечености за рад његовог родитеља*

Приговор носиоца личних података, против Заштитног фонда ФБиХ (У даљем тексту: Фонд), ОШ “Хашим Спахић” Илијаш (У даљем тексту: Школа) и Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево због обраде личних података о здравственом стању дјетета у сврху контроле оправданости привремене спријечености за рад његовог родитеља, усвојен је као основан. Фонду и Школи забрањена је обрада личних података дјете и њихових родитеља у наведену сврху.

Фонд је затражио од Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево да изврши контролу привремене спријечености за рад његовог запосленика због њега дјетета, те је истовремено од Школе затражио информацију да ли је дијете било одсутно са наставе у наведеном периоду. У изјашњењу, на захтјев Агенције, Фонд је као разлог оваквог начина контроле оправданости привремене спријечености за рад запосленика навео сумњу у злоупотребу боловања, док је Школа у свом изјашњењу навела информације да је сматрала потребним доставити одговор на захтјев Фонда, те их је информисала о одсутности ученика са наставе за одређени временски период.

У члану 9. став (1) Закона прописано је да је забрањена обрада посебних категорија личних података осим изузетака прописаних у ставу (2) истог члана. Један од изузетака је да је обрада посебне категорије личних података дозвољена ако је потребна за извршавање обавезе или посебних права контролора из области радног права у оној мјери у којој је овлаштен законом.

Сходно принципу правичности и законитости, а према релевантним прописима³, лични подаци радника не могу се прикупљати, обрађивати и достављати трећим лицима и даље обрађивати, осим ако је то одређено законом или ако је то потребно ради остваривања права и обавеза из радног односа, док се провјера привремене спријечености за рад може вршити искључиво путем Завода здравственог осигурања.

Сходно наведеном Фонд је имао право од Завода здравственог осигурања извршити провјеру привремене спријечености за рад, али није имао право захтијевати информације о одсутности дјетета из Школе за одређени временски период у сврху контроле одсуства са посла запосленог, на који начин је повриједио принцип правичности и законитости.

- *Издавање извода из матичне књиге рођених неовлаштенном лицу*

Приговор носиоца личних података (у даљем тексту: Подносилац приговора) против општине Илиџа, због издавања извода из матичне књиге рођених неовлаштенном лицу усвојен је као основан, те је Општини забрањено издавање извода из матичних књига неовлаштенним лицима.

Подносилац приговора је у поступку подјеле земљишне парцеле сазнао да нотар посједује његов извод из матичне књиге рођених, а да му није познато на који начин је исти прибављен. Изјашњавајући се по захтјеву Агенције, Матичар је доставио информације да су му познате породичне прилике и сродство, те да је издавање извода из матичне књиге рођених било у интересу подносиоца приговора јер је у току оставински поступак у којем исти учествује.

Сходно принципу правичности и законитости из члана 4. став (1) тачка а), а према релевантним прописима⁴ утврђено је да се изводи из матичних књига издају на усмени или писмени захтјев лица на којег се односе подаци, његовог пуномоћника или члана уже и шире породице, посвојитеља или скрбника. Подзаконским актом утврђено је шта се сматра под

³ Закон о раду („Службене новине ФБиХ“ број: 26/16) и Правилник о поступку и критеријима за утврђивање привремене спријечености за рад због болести, повреде или других околности („Службене новине ФБиХ“ број: 66/12)

⁴ Закон о матичним књигама („Службене новине ФБиХ“ број: 37/12, 80/14, 96/16, 40/17, 58/17, 64/17, 93/17, 94/17 и 98/17) и Упутство о начину вођења матичних књига („Службене новине ФБиХ“ број: 51/134, 55/13, 82/13, 6/15)

широм или ужом породицом, која може тражити издавање извода из матичних књига или увјерења за лица на којег се подаци односе и да као доказ тога својства служе идентификационе исправе, свјedoци, лично познанство матичара и тих лица, те други докази.

У поступку је утврђено да је извод из матичне књиге рођених подносиоца приговора издан лицу које не припада његовој ужој или широј породици, те је посебно истакнуто да се матичар не може позивати на правни интерес подносиоца приговора као разлог за издавање извода неовлаштеним лицима.

- *Давање личних података о здравственом стању једног супружника другом супружнику у поступку рјешавања личних контаката са дјететом*

Приговор носиоца личних података (у даљем тексту: Подносилац приговора), против Центра за социјални рад Бања Лука (у даљем тексту: Центар) због давања његових података о здравственом стању другом родитељу у поступку рјешавања личних контаката са дјететом, усвојен је као основан. Центру је наложено да врати копије медицинске документације подносиоца приговора која је достављена бившем супружнику.

Центар је на усмени захтјев бившег супружника подносиоца приговора, на рочишту за рјешавање личних контаката са дјететом истом дао копију медицинске документације подносиоца приговора коју је исти приложио као доказ да тога дана није могао доћи на рочиште. Иако је пуномоћник подносиоца приговора на јасан начин изразио противљење давању медицинске документације подносиоца приговора другој страни, Центар је правдајући тај поступак навео да је бивши супружник странка у поступку и да има право добити медицинску документацију.

Сходно принципу правичности и законитости из члана 4. став (1) тачка а), према мјеродавним прописима⁵ поступак за остваривање права пред Центром мора се водити тако да се осигура повјерљивост података, поштовање личног интегритета и достојанства корисника.

Осим наведеног, Центар је био дужан примијенити и принцип у складу са којим је контролор дужан да личне податке које прикупља за посебне, изричите и законите сврхе не обрађује на било који начин који није у складу са том сврхом (члан 4. став (1) тачка б). Медицинска документација подносица приговора, достављена у сврху правдања изостанка са усменог рочишта, није имала везе са суштином поступка који се водио пред Центром и као таква није могла бити достављена другој страни у поступку.

- *Обрада ЈМБ-а у уговору за испоруку и кориштење топлотне енергије*

Приговор носиоца личних података (у даљем тексту: Подносилац приговора), против друштва Топлана а.д. Бања Лука (у даљем тексту: Топлане) због обраде ЈМБ-а подносиоца приговора, као корисника комуналне услуге, у Уговору о испоруци и кориштењу топлотне енергије и у Обавијести о уградњи калориметра, усвојен је као основан. Топлани је забрањено да обрађује ЈМБ и наложено блокирање до сада прикупљених ЈМБ-а у ову сврху. Топлана је у уговору о испоруци и кориштењу топлотне енергије закљученим са подносиоцем приговора као корисником услуге и у обавијестима о уградњи калориметра

⁵ Закон о социјалној заштити („Службени гласник РС“ број: 37/12 и 90/16)

обрађивала ЈМБ у сврху наплате потраживања и у сврху идентификације власника калориметара.

Сходно принципу правичности и законитости из члана 4. став (1) тачка а), а према мјеродавним прописима⁶ Топлана може обрађивати ЈМБ уколико је то изричито прописано материјалним прописом који регулише предметну област.

За идентификацију подносиоца приговора у уговору није неопходан ЈМБ будући да се идентификација корисника комуналне услуге врши прикупљањем имена и презимена, адресе становања и површине стана која је неопходна за фактурисање. У случају уградње калориметра, идентификација се постиже прикупљањем имена и презимена власника калориметра, адресе и других техничких података без прикупљања ЈМБ-а власника калориметра.

Топлана не може закључивати уговор о испоруци топлотне енергије полазећи од становишта да једна страна, корисник комуналне услуге, неће испунити своје уговорне обавезе. У случају покретања извршног поступка постоји могућност накнадног прибављања ЈМБ-а уколико је исти неопходан за тај поступак.

3.5.7. Упоредни подаци приговора 2010 – 2018

ПРИГОВОРИ									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Укупно приговора	29	35	71	107	140	121	113	96	148
Рјешења	17	23	55	75	87	90	70	67	76
Мишљења	7	1	2	1	0	0	0	0	0
Уступљени предмети	1	0	0	0	0	0	3	1	2
Закључци	0	6	15	16	19	18	28	11	2
Предмети у раду	1	5	2	12	34	17	12	17	68
Предмети из претходне године	0	1	5	12	13	34	14	12	15

⁶ Закон о јединственом матичном броју („Службени гласник БиХ“ број: 32/01, 63/08, 103/11, 87/13 и 84/15); Закон о комуналним дјелатностима („Службени гласник РС“ број: 124/11) и Закон о облигационим односима („Службени гласник РС“ број: 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04)

3.6. Поступци по службеној дужности

Поступак по службеној дужности Агенција покреће на основу сазнања о незаконитој обради или сумњи у незакониту обраду личних података. Сазнање се може стећи пријавом различитих субјеката, укључујући и анонимну пријаву, опажањем на електронским и писаним медијима, интернету, из других предмета у раду Агенције и слично.

У извјештајном периоду укупно је покренуто 69 поступака по службеној дужности, од чега је 40 поступака покренуто против контролора из јавног сектора, док је 29 поступака покренуто против других субјеката. У циљу правилног и потпуног утврђивања чињеничног стања, у 12 поступака по службеној дужности извршен је ванредни инспекцијски надзор.

У вези предмета покренутих по службеној дужности донесено је 39 рјешења. У поступку рјешавања је 27 предмета.

3.6.1. Поступци по службеној дужности према контролорима из јавног сектора

Према контролорима из јавног сектора проведено је 40 поступака. Донесена су 23 рјешења, од тога 19 рјешења којим су наложене управне мјере и 4 рјешења којима су пријаве одбијене као неосноване. У једном случају, Окружном јавном тужилаштву Бања Лука упућена је Обавијест о сумњи у почињење кривичног дјела.

Неријешено је 16 предмета.

• *Контролори којима су наложене управне мјере:*

1. Управа за индиректно опорезивање БиХ – обрада личних података купаца течног нафтног плина који није намијењен за погон моторних возила;
2. Управа за индиректно опорезивање БиХ – обрада ЈМБ и броја личне карте купаца ложивог уља у Евиденцији о промету ложивог уља;
3. Агенција за аграрна плаћања РС - објављивање ЈМБ и броја рачуна у банци за кориснике мјера подршке новом циклусу пољопривредне производње на службеној Веб страници;
4. Министарство привреде Средњобосанског кантона - обрада личних података путем видео надзора у канцеларијама инспектора;
5. Финансијско - информатичка агенција ФБиХ - обрада личних података путем видео надзора запосленика и других лица;
6. Министарство за образовање, науку и младе Кантона Сарајево – обрада личних података ученика у евиденцији „Матрица за рано препознавање индикатора од друштвено неприхватљивог понашања ученика“;
7. Општина Центар Сарајево - захтијевање увјерења о невођењу кривичног поступка од кандидата у конкурсној процедури;
8. Општина Фоча - тражење копије личне карте од повратника приликом конкурисања за донације у сврху издавања увјерења о оствареном повратку;
9. Агенција за надзор осигурања РС - обрада ЈМБ и података о брачном статусу осигураника у бази података за обавезна осигурања у саобраћају;
10. Федерално министарство развоја, подuzетништва и обрта - обрада ЈМБ власника пословних субјеката у оквиру Информационог система Регистра малих и средњих предузећа ФБиХ;
11. Основна школа Вранић, Посушје - обрада личних података путем видео надзора и објава фотографија ученика на Фацебоок страници школе;
12. Педагошки завод РС - обрада личних података ученика у евиденцији „Матрица за рано препознавање индикатора од друштвено неприхватљивог понашања ученика“;
13. Агенција за банкарство РС – обрада ЈМБ клијената комерцијалних банака путем образаца за достављање Извјештаја о пословању;
14. Општинска изборна комисија Хацићи – објављивање спискова са личним подацима бирача који су уписани да гласају путем поште, на Веб и Фацебоок страници Општине Хацићи;
15. Општинска изборна комисија Илијаш - објављивање спискова са личним подацима бирача који су уписани да гласају путем поште, на Веб страници Општине Илијаш;
16. Градска изборна комисија Зеница - објављивање спискова са личним подацима бирача који су уписани да гласају путем поште, на Веб страници Града Зеница;
17. Независни одбор за избор шефа Полиције и замјеника шефа Полиције Скупштине Брчко дистрикта БиХ - захтијевање увјерења о невођењу кривичног поступка, увјерење о некажњавању, те љекарског увјерења од кандидата који се пријављују на Јавни конкурс за избор шефа Полиције Брчко дистрикта БиХ;
18. Архитектонски факултет Универзитета у Сарајеву - обрада отисака прстију радника у сврху контроле присуства на радном мјесту;
19. ЗУ Дом здравља Велика Кладуша – омогућавање приступа персоналном досијеу запосленике неовлашћеним лицима и објава дипломе из персоналног досијеа на интернету.

3.6.2. *Поступци по службеној дужности према контролорима из приватног сектора*

Према контролорима из приватног сектора проведено је 29 поступака. Донесено је 17 рјешења, од тога 15 рјешења којим су наложене управне мјере и два рјешења којим је утврђено да је пријава неоснована. Један предмет уступљен је Државној агенцији за истраге и заштиту БиХ на надлежно поступање.

Неријешено је 11 предмета.

- *Контролори којима су наложене управне мјере:*

1. Удружење друштава за осигурање у Федерацији БиХ - обрада личних података грађана у електронској евиденцији под називом „Листа штетника“;
2. Едукативни центар „Аполонис“ ХХ и ХХ с.п. Бања Лука – обрада ЈМБ полазника курса;
3. Интернационал Сервице Експертс д.о.о. Зеница - прикупљање копија личне карте од запосленика приликом закључивања уговора о раду;
4. „Пекара *Marcello*“ ХХ с.п. Бања Лука - успостава видео надзора на згради у улици Николе Пашића 16 у Бања Луци;
5. Спортско риболовно друштво „Кључ“ – употреба видео надзора над ријечним водотоцима на подручју општине Кључ;
6. „*ADV PAX Lutec*“ д.о.о. Маглај - обрада личних података путем аудио и видео надзора у канцеларијама радника, кантини, те сали за састанке, производном погону, радионици, ходнику и вањским дијеловима пословног објекта;
7. „*ADV PAX Lutec*“ д.о.о. Маглај - обрада личних података путем аудио и видео надзора у канцеларијама радника и другим унутрашњим и вањским дијеловима пословног објекта;
8. „Крајина Клас“ д.о.о. Бања Лука - обрада ЈМБ, броја личне карте и/или пасоша, податка о брачном стању, дјевојачком презимену, броју дјеце, вјерском празнику (слава) и датуму вјерског празника од кандидата који се пријављују на оглас за посао;
9. Ногометни савез Унско-санског кантона - обрада личних података играча фудбалских клубова у информационом систему „Цомент“;
10. „Еко Топлане Бања Лука“ д.о.о. Бања Лука - прикупљање и обрада ЈМБ, копије личне карте и доказа о власништву над некретнином од корисника комуналне услуге;
11. „Гранд хотел Бристол“ д.о.о. Сарајево - задржавање личних докумената радника током радног времена;
12. „Гранд хотел Бристол“ д.о.о. Сарајево - објављивање пресуда Кантоналног суда у Сарајеву на огласној табли;
13. *Raiffeisen Bank* д.д. БиХ - прикупљање и електронска обрада потписа клијената Банке у сврху ауторизације;
14. Представник етажних власника зграде у Сарајеву, Ступска 19Ц - обрада личних података путем видео надзора у лифтовима зграде;
15. ЈУ Библиотека Сарајева - захтијевање увјерења о невођењу кривичног поступка и увјерења о некажњавању уз пријаву на конкурс.

3.6.3. Предмети из 2017. године ријешени у извјештајном периоду

У извјештајном периоду, ријешено је девет предмета по службеној дужности покренутих у 2017. години.

- *Контролори којима су наложене управне мјере:*

1. Центар за социјални рад Бреза и Општина Бреза у вези објаве спискова помоћи Центра за социјални рад за 2013, 2014, 2015. и 2016. годину на Веб страници Општине Бреза;
2. Град Тузла - Служба за општу управу и заједничке послове у вези захтијевања од младенаца и свједока копије личне карте и потврде о пребивалишту 30 дана прије церемоније вјенчања;
3. Гранична полиција БиХ у вези захтијевања копије возачке дозволе уз пријаву на јавни оглас за пријем кадета;
4. МУП ЗДК у вези објаве снимка хапшења осумњичених;
5. Фондација Конрад Аденауер у вези тражења копије личне карте или пасоша, фотографије, те података о инвалидности и политичком ангажовању уз пријаву на конкурс за стипендије;
6. NEX Студио д.о.о. Сарајево у вези прикупљања фотографије кандидата, податка о брачном стању, броју дјете, њиховом spolu и годинама старости.

3.6.4. Примјери из праксе

- *Обрада личних података купаца течног нафтног плина*

Поступајући по службеној дужности Агенција је провела поступак оцјене законитости обраде личних података у евиденцији о Продаји течног нафтног плина, која је вођена од стране правних лица која увозе или продају течни нафтни плин, који није намијењен за погон моторних возила, а по налогу Управе за индиректно опорезивање БиХ (у даљем тексту: Управа).

Управи је забрањено да правним лицима налаже вођење евиденције о Продаји течног нафтног плина, који није намијењен за погон моторних возила, у оквиру које су обрађивани лични подаци купаца плина. У овој евиденцији су обрађивани подаци: о имену и презимену купца, адреси и мјесту пребивалишта, ИД/ПИБ број купца, броју рачуна и проданој количини плина.

На захтјев Агенције, да јој се доставе информације у вези са овом евиденцијом, Управа је доставила информацију да према важећим законима и подзаконским актима из области акциза, путарина се плаћа на увоз течног нафтног плина за погон моторних возила. Додано је да су нафтни плин за погон моторних возила и течни нафтни плин за домаћинства сврстани у исту тарифну ознаку, те је из тог разлога потребно у сваком случају увоза или извоза течног нафтног плина за домаћинства утврдити тачну намјену његовог кориштења, а тиме и непостојања обавезе плаћања путарине јер је то једино поуздан и несумњив начин потврде контролном органу да се ради о плину који није уптријебљен за погон моторних возила.

Сходно принципу правичности и законитости, а према релевантним правним прописима⁷ произлази да се акцизним производима сматрају и нафтни деривати у које спада и течни нафтни плин за погон моторних возила, те да је порески обвезник дужан водити посебну евиденцију о увозу, промету, потрошњи и стању акцизних производа, те имати посебну и правремену књиговодствену и некњиговодствену документацију и да ће Управни одбор Правилником ближе прописати начин вођења ове евиденције.

Дакле, релевантни закон не прописује основ за успоставу и вођење евиденције о промету течног нафтног плина који није намијењен за погон моторних возила. Наведеним поступањем Управе дошло је до повреде принципа правичности и законитости.

- *Објављивање ЈМБ-а и броја рачуна у банци корисника мјера подршке пољопривредној производњи на службеној Веб страници*

Поступајући по службеној дужности Агенција је провела поступак оцјене законитости објављивања ЈМБ-а, имена и презимена, општине, банке и броја рачуна у банци за кориснике мјера подршке пољопривредној производњи од стране Агенције за аграрна плаћања РС-а (у даљем тексту: Агенција за аграрна плаћања).

Агенцији за аграрна плаћања је забрањено да објављује ЈМБ и број рачуна у банци за кориснике мјера подршке пољопривредној производњи, на службеној Веб страници. Након што је Агенција покренула поступак, списак је уклоњен са службене Веб странице.

На захтјев Агенције да јој се доставе информације, у вези са објавом ових података на службеној Веб страници Владе РС-а, Агенција за аграрна плаћања доставила је информацију да је спорни списак објављен у циљу исправке погрешно достављених и пријављених текућих и жиро рачуна објављених у банкама корисника мјере - подршка новом циклусу пољопривредне производње, јер су банке вратиле новац за 488 корисника због неисправних рачуна. Додано је да је списком објављено и обавјештење за ове кориснике да ажурирају податке у вези неактивних трансакцијских жиро рачуна у Регистру пољопривредних газдинства. Напоменуто је да је ова радња дала резултате, те да су носиоци података попуњавањем и потписивањем захтјева за остваривање права дали сагалност за обраду њихових личних података.

Сходно принципу правичности и законитости, а према релевантним прописима⁸, произлази да се спецификација свих корисника са обрачунатим износима за уплату објављује на званичним интернет страницама Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Агенције, из чега се закључује да је једина прихватљива сврха објављивања личних података, транспарентност располагања буџетским средствима, јер је прописана објава спецификације, односно података о свим корисницима и износима одобрених средстава. Објава података није извршена у ту сврху, нити је уопште садржавала податке о износу одобрених средстава.

Умјесто објаве имена и презимена корисника и спецификације одобрених средстава, што је довољан обим личних података корисника у сврху транспарентности утрошка додијелиених средстава, објављени су њихови ЈМБ и бројеви текућег рачуна, на који начин је превазиђена

⁷ Закон о акцизима у БиХ („Службени гласник БиХ“ број: 49/09, 49/14, 60/14 и 91/17)

⁸ Закон о јединственом матичном броју („Службени гласник БиХ“ број: 32/01, 63/08, 103/11, 87/13, 85/15) и Правилник о усмјеравању средстава за подршку новом циклусу пољопривредне производње („Службени гласник БиХ“ број: 118/98, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 и 57/16) и Одлуке владе РС („Службени гласник БиХ“ број: 87/17)

граница неопходности и створен неоправдан ризик од злоупотребе личних података, што је са аспекта Закона неприхватљиво.

- *Обрада личних података ученика у оквиру „Матрице за рано препознавање индикатора друштвено неприхватљивог понашања“*

Поступајући по службеној дужности Агенција је провела поступак оцјене законитости обраде личних података ученика у оквиру „Матрице за рано препознавање индикатора друштвено неприхватљивог понашања“ (у даљем тексту: Матрица) од стране Министарства за образовање, науку и младе Кантона Сарајево (у даљем тексту: Министарство). Министарству је наложено да основним и средњим школама са подручја Кантона Сарајево наложи уништавање личних података ученика и родитеља обрађених у оквиру ове евиденције.

Према документацији, која се односи на: матрицу, етичке смјернице за примјену програма препознавања и заштите дјце од фактора ризика, те опис индикатора, утврђено је да се у Матрицу путем кодова уносе подаци ученика о потешкоћама у учењу и понашању, подаци који се односе на процјену односа са вршњацима, наставницима и родитељима, те подаци о односу родитеља према школи, подаци о ученицима о способности ношења са проблемима, подаци који откривају здравствено стање и подаци о њиховом друштвено неприхватљивом понашању.

Сходно принципу правичности и законитости, а према релевантним прописима⁹ произлази да је обавеза школа да, заједно са установама за социјалну заштиту, прате социјалне проблеме ученика и подузимају мјере да сваки ученик добије помоћ и савјет потребан за превазилажење таквих проблема. Такође, прописана је обавеза школа да спрјечавају и воде евиденцију о неприхватљивим облицима понашања ученика, да прате здравствено стање ученика док борави у школи и о томе обавијештавају љекаре примарне здравствене заштите и родитеље. Дакле, ова законска одредба не може бити правни основ за успостављање Матрице и евидентирање личних података ученика, као што су: учестало мокрење, тешкоће у ношењу са проблемима, стидљивост, постојање одређених тикова и сл.

Осим што нема законског основа за успостављање Матрице, таква обрада личних података и не треба да се прописује законом јер такво задирање у право на прихватност није неопходно и било би супротно владавини права у демократском друштву.

- *Обрада отисака прста запослених у сврху контроле присуства на радном мјесту*

Поступајући по службеној дужности Агенција је провела поступак оцјене законитости обраде личних података од стране Архитектонског факултета Универзитета у Сарајеву (у даљем тексту: Факултет) због обраде отисака прстију запослених у сврху контроле присуства на радном мјесту. Факултету је забрањена обрада личних података на овакав начин, те брисање до сада прикупљених отисака прстију запослених.

По захтјеву Агенције, Факултет је доставио информације да су сви запослени прије увођења овог система контроле присуства на послу дали писмену сагласност.

⁹ Оквирни закон о основном и средњем образовању у БиХ („Службени гласник БиХ“ број: 18/03 и 88/17), Закон о основном одгоју и образовање („Службене новине КС“ број: 23/17и 33/17), Закон о средњем образовању („Службене новине КС“ број: 23/17)

Сходно принципу правичности и законитости а према релевантним правним прописима¹⁰ произлази да се лични подаци радника не могу прикупљати, обрађивати, користити или достављати трећим лицима, осим ако је то одређено законом или ако је то потребно ради остваривања права и обавеза из радног односа.

Обрада биометријских података представља посебно инвазиван и ризичан продор у приватност појединца, те је дозвољена само ако је прописана законом или када је нужна и неопходна (приступ заштићеним просторијама или зонама, чување тајни и сл.). Насупрот овом, увођење биометријских мјера ради евиденције присуства запослених на радном мјесту у оквиру образовне установе непотребно је задирање у приватност појединаца.

Контрола присуства запослених на радном мјесту може се вршити другим средствима, те у потпуности задовољити сврху такве обраде без непотребног задирања у приватност запослених.

- *Обрада личних података путем видео надзора над ријечним водотоцима*

Поступајући по службеној дужности Агенција је провела поступак оцјене законитости обраде личних података путем видео надзора у сврху заштите рибљег фонда и спрјечавања криволова, од стране Спортског риболовног друштва „Кључ“ из Кључа (у даљем тексту: Друштво). Друштву је забрањена обрада личних података на овакав начин, те је наложено уклањање камера видео надзора инсталираних на ријечним водотоцима на подручју општине Кључ.

По захтјеву Агенције да се доставе информације о инсталирању камера видео надзора, Друштво је навело да је добило донацију једне видео-камере и четири камере које фотографишу, те истакло да камере нису стављене у функцију, али да постоји велика потреба за постављање и стављање истих у функцију на неколико мјеста гдје су регистрована мјерила и мријестилишта која представљају и туристичку атракцију.

Сходно принципу правичности и законитости, а према релевантним правним прописима¹¹ произлази да обраду личних података путем камера видео надзора на јавним мјестима, може вршити Министарство унутрашњих послова и то у сврху обављања полицијских послова на спрјечавању кривичних дјела или одржавања реда и сигурности. Ријечни водотоци представљају јавна мјеста која треба да су доступна грађанима без било каквих ограничења, осим у случају када је то прописано законом, те је неприхватљиво да се исти приликом боравка на тим подручјима надзиру путем видео надзора успостављеног од стране Друштва. Употреба камера видео надзора на описани начин, код грађана ствара бојазан о угрожености приватности, која је оправдана без обзира да ли су камере у функцији или не.

---

¹⁰ Закон о раду ФБиХ („Службене новине ФБиХ“ број: 26/16)

¹¹ Закон о слатководном рибарству („Службене новине ФБиХ“ број: 64/04) и Закон о полицијским службеницима УСК („Службени гласник УСК“ број: 14/06, 05/08 и 03/14)

3.6.5. Упоредни подаци поступака по службеној дужности 2010 – 2018

ПОСТУПЦИ ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Укупно поступака	6	35	26	34	29	44	55	45	69

3.7. Кажњавање – прекршајни поступци

У извјештајном периоду издано је 15 прекршајних налога, и то:

1. Прекршајни налог у износу од 500 КМ одговорном лицу Скупштине акционара а.д. Градска чистоћа Братунац због захтијевања увјерења о некажњавању од кандидата пријављених на конкурс за избор и именовање 2 (два) члана надзорног одбора АД „Градска чистоћа“ Братунац. Прекршајни налог реализован је у износу 50% од изречене новчане казне.
2. Прекршајни налог у износу од 500 КМ одговорном лицу ЗУ Дом здравља Велика Кладуша због неподузимања техничких и организационих мјера за заштиту личних података, усљед чега је неовлаштенем лицу омогућен приступ и кориштење личних података запосленог. Прекршајни налог реализован је у износу 50% од изречене новчане казне.

3. Прекршајни налог у износу од 300 КМ запосленом лицу, у својству референта за кадровске послове, ЗУ Дом здравља Велика Кладуша због не подузимања мјера против неовлаштеног или случајног приступа личним подацима, усљед чега је неовлаштенном лицу омогућен приступ и кориштење личних података запосленика. Прекршајни налог реализован је у износу 50% од изречене новчане казне.
4. Прекршајни налог у износу од 10.000 КМ Топлани а.д. Бања Лука, због тога што није поступила по захтјеву Агенције за доставу информација и ургенцији за доставу информација. Прекршајни налог реализован је у износу 50% од изречене новчане казне.
5. Прекршајни налог у износу од 500 КМ одговорном лицу Топлана а.д. Бања Лука, због непоступања по захтјеву Агенције за доставу информација и ургенцији за доставу информација. Прекршајни налог реализован је у износу 50% од изречене новчане казне.
6. Прекршајни налог у износу од 10.000 КМ Топлани а.д. Бања Лука, због непоступања по захтјеву Агенције за доставу информација и ургенцији за доставу информација. Прекршајни налог реализован је у износу 50% од изречене новчане казне.
7. Прекршајни налог у износу од 500 КМ одговорном лицу Топлана а.д. Бања Лука, због непоступања по захтјеву Агенције за доставу информација и ургенцији за доставу информација. Прекршајни налог реализован је у износу 50% од изречене новчане казне.
8. Прекршајни налог у износу од 300 КМ матичару у Општини Илиџа, због издавања извода из матичне књиге рођених неовлаштенном лицу. Прекршајни налог реализован је у износу 50% од изречене новчане казне.
9. Прекршајни налог у износу од 1.000 КМ одговорном лицу у Центру за социјални рад Бања Лука због давање копије медицинске документације корисника центра. Прекршајни налог није реализован, затражено је судско одлучивање.
10. Прекршајни налог у износу од 500 КМ запосленику Центра за социјални рад Бања Лука због давања копије медицинске документације корисника центра. Изречена новчана казна од 500 КМ. Прекршајни налог није реализован, затражено је судско одлучивање.
11. Прекршајни налог у износу од 500 КМ запосленику Центра за социјални рад Бања Лука због давања копије медицинске документације корисника центра. Изречена новчана казна од 500 КМ. Прекршајни налог није реализован, затражено је судско одлучивање.
12. Прекршајни налог у износу од 10.000,00 КМ друштву „Гранд хотел Бристол“ д.о.о. Сарајево, због задржавања личне карте или другог идентификационог документа запослених током радног времена у хотелу. Прекршајни налог реализован је у износу 50% од изречене новчане казне.
13. Прекршајни налог у износу од 500 КМ одговорном лицу друштва „Гранд хотел Бристол“ д.о.о. Сарајево, због задржавања личне карте или другог идентификационог документа запослених током радног времена у хотелу. Прекршајни налог реализован је у износу 50% од изречене новчане казне.

14. Прекршајни налог у износу од 10.000 КМ КЈКП „Водовод и канализација“ д.о.о. Сарајево, због уништавања докумената на основу којих је утврђен број чланова заједничког домаћинства, који је основ за обрачун и фактурисање мјесечне количине утрошене воде путем заједничког водомјера. Прекршајни налог није реализован, затражено је судско одлучивање.
15. Прекршајни налог у износу од 500 КМ одговорном лицу КЈКП „Водовод и канализација“ д.о.о. Сарајево, због уништавања докумената на основу којих је утврђен број чланова заједничког домаћинства, који је основ за обрачун и фактурисање мјесечне количине утрошене воде путем заједничког водомјера. Прекршајни налог није реализован, затражено је судско одлучивање.

На основу изданих и реализованих прекршајних налога, на јединствени рачун трезора БиХ, током 2018. године уплаћено је 16.550,00 КМ.

• **Прекршајни судски поступци**

1. Основни суд у Бања Луци донио је рјешење којим се „ГЕРМАНИА“ ХХ с.п. Бања Лука оглашава одговорном за прекршаје утврђене прекршајним налогом Агенције изданим 2017. године, те је изречена условна осуда.
2. Основни суд у Бања Луци донио је рјешење којим се „ГЕРМАНИА“ ХХ с.п. Бања Лука оглашава одговорном за прекршаје утврђене прекршајним налогом Агенције изданим 2017. године, те је изречена условна осуда. *Напомена: радило се о два различита прекршаја.*

3.7.1. Упоредни подаци прекршајних налога 2010 – 2018

ПРЕКРШАЈНИ НАЛОГ									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Укупно прекршајних налога	0	1	10	7	12	22	11	15	15
Контролору	0	0	0	0	1	1	4	3	4
Одговорном лицу	0	1	8	6	8	6	6	7	7
Запосленом у контролору	0	0	2	1	3	15	1	5	4
Јавни орган	0	1	6	5	5	20	4	8	6
Правно лице	0	0	4	2	6	2	7	7	9
Физичко лице	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3.8. Управни спорови

У извјештајном периоду окончано је 13 управних спорова покренутих пред Судом БиХ против коначних рјешења Агенције и то четири спора покренута у 2016. години, осам спорова у 2017. години и један спор из 2018. године.

У девет спорова тужбе су одбијене и потврђена су коначна рјешења Агенције. У три спора тужбе су уважене и предмети враћени на поновно рјешавање. Два захтјева за преиспитивање судске одлуке су уважена и предмети су враћени на поновно рјешавање. У једном случају донесено је Рјешење о обустави поступка због повлачења тужбе од стране тужиоца.

Осим тога, Суд БиХ донио је двије пресуде по захтјевима за преиспитивање судске одлуке из 2018. године којима је захтјеве уважио и предмет вратио на поновно одлучивање.

Суд БиХ донио је сљедеће одлуке:

1. Пресуду којом је одбијена тужба Дома здравља Кантона Сарајево за поништење коначног Рјешења Агенције, којим је забрањено Дому здравља да током привремене спријечености за рад пацијената, њиховим послодавцима достављају податке који садрже опис медицинских дијагноза, врсте, начин и период пружених медицинских услуга;
2. Пресуду којом је одбијена тужба МУП-а СБК и ФЗПИО/МИО ФБиХ - Административна служба Травник, за поништење коначног Рјешења Агенције, којим је усвојен приговор физичког лица ХХ због обраде посебног стажа;
3. Пресуду којом је одбијена тужба МУП-а СБК и Завода ПИО/МИО ФБиХ Мостар - Административна служба, за поништење коначног Рјешења Агенције којим је усвојен приговор физичког лица ХХ због обраде посебног стажа;

*Sarajevo / Сарајево, Dubrovačka broj 6 / Дубровачка број 6
tel/тел +387 33 726-250, fax/факс +387 33 726-251*

4. Пресуду којом је одбијена тужба ЈП Електропривреда БиХ - Електродистрибуција Сарајево, против коначног Рјешења Агенције, којим је усвојен приговор физичког лица ХХ због прикупљања копије купопродајног уговора приликом пријаве промјене потрошача;
5. Пресуду којом је одбијена тужба Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ (*IDDEEA*) и *Bosna Bank International* д.д. Сарајево, против коначног Рјешења Агенције донесеног по службеној дужности а којим је *IDDEEA*-и трајно забрањено да одобрава и омогућава правним лицима стални приступ личним подацима садржаним у електронским евиденцијама;
6. Пресуду којом је одбијена тужба физичког лица ХХ против коначног Рјешења Агенције, којим је одбијен приговор физичког лица ХХ поднесен против Правобранилаштва РС због незаконитог прикупљања личних података;
7. Пресуду којом је одбијена тужба физичког лица против Закључка Агенције којим је, због ненадлежности, одбачен приговор физичког лица ХХ поднесен против физичког лица ХХ због злоупотребе јавног оглашавања и кориштења нетачних личних података;
8. Пресуду којом је одбијена тужба МУП-а СБК, за поништење коначног Рјешења Агенције којим је усвојен приговор физичког лица ХХ због обраде посебног стажа;
9. Пресуду којом је одбијена тужба Општине Живинице, за поништење коначног Рјешења Агенције којим је усвојен приговор физичког лица ХХ због обраде личних података у поступку заснивања и престанка радног односа;
10. Пресуду којом је уважена тужба физичког лица ХХ против Закључка Агенције којим је приговор одбачен због ненадлежности;
11. Пресуду којом је уважена тужба физичког лица ХХ против Рјешења Агенције којим је приговор против Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево, због увида у здравствени картон у сврху контроле боловања, одбијен као неоснован;
12. Пресуду којом је уважена тужба физичког лица ХХ против Рјешења Агенције којим је приговор поднесен против МУП-а Кантона Тузла и ФЗ ПИО/МИО Мостар - Административна служба Тузла, због обраде посебног стажа, одбијен као неоснован;
13. Пресуду којом је уважен захтјев за преиспитивање судске одлуке Управног одјељења Суда БиХ, којом је потврђено Рјешење Агенције. Радило се о тужби МУП СБК и ФЗ ПИО/МИО Мостар - Административна служба Травник због обраде података о посебном стажу;
14. Пресуду којом је уважен захтјев за преиспитивање судске одлуке Управног одјељења Суда БиХ, којом је потврђено Рјешење Агенције. Радило се о тужби МУП СБК и ФЗ ПИО/МИО Мостар - Административна служба Травник, због обраде података о посебном стажу;
15. Рјешење којим је обустављен поступак покренут по тужби физичког лица ХХ за поништење коначног Рјешења Агенције, због одустанка тужиоца.

• *Управни спорови из 2018. године*

Током 2018. године, покренуто је 12 управних спорова пред Судом БиХ, против коначних рјешења Агенције. Седам управних спорова покренуто је тужбама од стране јавних органа, два су покренута тужбама правних лица, а три спора покренута су тужбама подносилаца приговора.

Један управни спор покренут у 2018. години, ријешен је у извјештајном периоду и то доношењем Рјешења о обустави поступка због одустанка тужиоца.

Тужбу за поништење рјешења/закључака Агенције Суду БиХ поднијели су:

1. МУП СБК за поништење коначног Рјешења Агенције којим је уважен приговор физичког лица ХХ због обраде података о посебном стажу;
2. МУП СБК за поништење коначног Рјешења Агенције којим је уважен приговор физичког лица ХХ због обраде података о посебном стажу;
3. Министарство привреде СБК за поништење Рјешења Агенције којим је уважена пријава због постављања видео надзора у радним просторијама;
4. МУП СБК за поништење коначног Рјешења Агенције којим је усвојен приговор физичког лица ХХ због обраде података о посебном стажу;
5. МУП СБК за поништење коначног Рјешења Агенције којим је усвојен приговор физичког лица ХХ због обраде података о посебном стажу;
6. Институт за нестала лица БиХ за поништење Рјешења Агенције којим су наложене управне мјере Институту за нестала лица БиХ, у оквиру поступка преиспитивања законитости измјештања ДНК-а лабораторије у Холандију, од стране ИЦМП-а;
7. МУП ФБиХ за поништење коначног Рјешења Агенције, којим је усвојен приговор ХХ због обраде здравствених података;
8. Еуроекспрес д.д. Бања Лука за поништење коначног Рјешења Агенције којим је усвојен приговор физичког лица ХХ, због скенирања личних докумената и прикупљања електронских потписа (потписивање на таблети);
9. „ГЕРМАНИА“ ХХ с.п. Бања Лука за поништење коначног Рјешења Агенције којим се уважава пријава због обраде личних података употребом видео- и аудио-надзора;
10. Физичко лице ХХ за поништење коначног Рјешења Агенције којим је одбијен његов приговор против МУП-а Кантона Тузла и Завода ПИО/МИО ФБиХ - Административна служба Тузла због обраде посебног стажа без сагласности;
11. Физичко лице ХХ за поништење коначног Рјешења Агенције којим је одбијен приговор против Пореске управе ФБиХ - пореска испостава Тузла због давања података о послодавцу за потребе извршног поступка;
12. Физичко лице ХХ за поништење Рјешења Агенције којим је одбијен приговор против Општине Завидовићи због обраде података о посебном стажу.

3.8.1. Упоредни подаци управних спорова 2010 - 2018

УПРАВНИ СПОРОВИ									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Укупно управних спорова	3	2	6	13	6	11	12	12	12
Ријешено	3	2	6	13	6	11	12	9	1
Ријешено у корист Агенције	2	2	6	11	5	10	6	7	1
Ријешено против Агенције	1	0	0	2	1	1	6	2	0
Неријешено	0	0	0	0	0	0	0	3	11

3.9. Мишљења

У извјештајном периоду издано је 169 стручних мишљења.

Јавним органима издано је 40 стручних мишљења, органима са додијељеним јавним овлаштењима шест, правним лицима 29, а физичким лицима 100 стручних мишљења.

По достављеним захтјевима за давање мишљења Агенција је дала 204 одговора умјесто мишљења, те подносиоце захтјева, за давање мишљења у 64 случаја, упутила на акте објављене на Веб страници Агенције.

Укупно, по основу мишљења, одговора и упута на Веб страницу Агенције, издано је 437 аката.

3.9.1. Мишљења на законе, подзаконске акте и друге правне акте

- **Нацрти и приједлози закона достављени на мишљење:**

1. **Нацрт Закона о полицијским службеницима БиХ - Министарство сигурности БиХ**

Изнесене су примједбе да Нацрт треба ускладити са важећим Европским законодавством и то са Општом уредбом о заштити података и Директивом за „полицијски сектор“. Посебно су истакнуте примједбе на одредбе којима се прописује доношење подзаконских аката којима би се регулисао садржај евиденција, начин вођења и обрада личних података у тим евиденцијама. Директива у тзв. „полицијском сектору“ прописује да се у оквиру домаћег права, којим се уређује обрада личних података, пропишу „барем циљеви обраде, лични подаци за обраду и сврхе обраде“. Полицијски сектор представља специфичан сектор за област заштите личних података те постоји потреба успостављања равнотеже између

интереса појединца и његовог права на приватност и интереса друштва за спрјечавање и сузбијање криминала и одржавање јавног реда. Како успоставити наведену равнотежу ако не законом, који ће на најбољи начин избалансирати право појединца и интерес друштва. На крају, изнесен је став да би доношење овог Закона, без усклађивања и поштовања стандарда прописаних Директивом, представљало неадекватно законско рјешење.

2. Приједлог закона о измјенама и допунама Изборног закона БиХ - Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ

Приједлогом се, у циљу отклањања нерегуларности у изборном процесу, предвиђало увођење нових техничких рјешења која укључују обраду личних података. Нова техничка рјешења су увођење оптичког скенирања гласачких листића, видео надзора на бирачким мјестима и биометријског податка отиска прста бирача.

Изнесене су примједбе на увођење видео надзора и обраду отиска прста бирача.

Видео надзор представља мјеру техничке заштите чија је примјена оправдана у сврху личне и имовинске сигурности, те под условом да се наведена сврха не може остварити мање инвазивним мјерама. Примјена видео надзора на бирачким мјестима, код бирача би створила осјећај нелагоде да се налазе под присмотром, да се прате да ли су гласали, када су дошли на гласања и сл. Такође, треба имати у виду да би се радило о хиљадама бирачких мјеста и милионском броју бирача чији би лични подаци били обрађени видео записом само зато што су изашли на изборе. Видео надзор на бирачким мјестима не би био мјера која је сразмјерна циљу који се жели постићи, нити је као таква неопходна у демократском друштву. Отклањање нерегуларности на изборима, уочавање и спрјечавање повреде процеса гласања може се постићи примјеном мање инвазивних мјера које адекватно и досљедно требају примијенити бирачки одбори и посматрачи.

Обрада биометријских података дозвољена је само када је нужна и неопходна, као што је расвјетљавање кривичних дјела, идентификација починилаца и слично, а увођење биометријских мјера само ради контроле изборног процеса је прекомјерно и несразмјерно, те на тај начин представља непотребно задирање у приватност појединаца. Сходно релевантним прописима, идентитет бирача утврђује се на основу важећих личних исправа, што је у складу и са другим законима којим је утврђено да се тим документима доказује идентитет. Стога је немогуће оправдати захтјев да грађани, чији је идентитет на бирачком мјесту утврђен на основу важећег идентификационог документа, морају „дати“ отисак прста да би остварили бирачко право.

3. Нацрт Закона о ваздухопловству БиХ - Министарство комуникација и транспорта БиХ

Изнесене су примједбе на одредбе Нацрта, које упућују на обраду личних података одређених категорија носилаца личних података. Из тих одредби није се могло закључити које би евиденције личних података биле успостављене, који лични подаци би били предмет обраде, извор тих података и начин њиховог прикупљања, те чувања и заштите истих. Осим наведеног, Нацртом није прописано овлаштење за доношење подзаконског акта којим би се евентуално детаљније регулисала поједина питања заштите личних података.

Закључно, изнесен је став да Нацрт треба допунити тако да се у највећој могућој мјери регулише обрада личних података, нарочито уколико су у питању посебне категорије личних података.

4. Нацрт Закона о измјени Закона о поступку индиректног опорезивања - Управа за индиректно опорезивање БиХ

Нацртом Закона предвиђена је измјена члана 52. Закона о поступку индиректног опорезивања којим се требао прописати правни основ за давање података о пореским обвезницима, законодавним и извршним органима свих нивоа власти, за потребе обављања послова из њиховог дјелокруга. У образложењу предметне измјене наведено је да се исто прописује у сврху „повјерљивости података о индиректним порезима, те да се повјерљивост осигурава таксативним набрајањем органа који те податке могу добити ради обављања послова из њихове, законом утврђене, надлежности“. Цијенећи сврху предложене измјене, изнесен је став да овакав приступ приликом доношења закона није адекватан, те да би ова одредба ограничила надлежне органе у вршењу њихових, законом утврђених, надлежности. Надаље, сасвим је извјесно да би регулаторни органи у појединим областима, независне институције и управне организације биле ограничене у остваривању својих законских надлежности, јер у истој нису таксативно наведене.

Повјерљивост личних података које обрађују јавни органи, подразумијева мјере против неовлаштеног или случајног приступа личним подацима, против мијењања, уништавања или губитка података или других облика незаконите обраде личних података, а не прописивањем којем надлежном органу/има ти подаци требају бити достављени.

5. Приједлог Закона о измјенама и допунама Закона о деминирању у БиХ - Министарство цивилних послова БиХ

Приједлогом Закона у члану 17., између осталог, прописано је „вођење јединственог Регистра завршених обука и изданих сертификата“. Из наведене одредбе не може се закључити који су лични подаци предмет обраде у Регистру, на који се начин води Регистар, те су непозната и друга питања у вези обраде личних података.

Изнесен је став да предложено законско рјешење треба допунити, те у највећој могућој мјери прописати обраду личних података у Регистру, на који начин би се осигурао принцип правичности и законитости обраде личних података.

6. Закон о измјенама и допунама Закона о унутрашњем платном промету - Министарство финансија РС

Приједлогом Закона прописано је успостављање „Регистра рачуна физичких лица“ отворених у овлаштеној организацији. Изнесене су примједбе на чланове који регулишу „Регистар физичких лица“ чија се суштина може сажети у сљедеће: потребно је прописати да се предметни Регистар води у електронском облику, да сви лични подаци који ће се обрађивати у Регистру буду прописани законом, те да се у Регистру прецизира идентификациона ознака за лица која нису држављани РС, као и за лица која немају ЈМБ.

Законска норма представља најбољи начин за успостављање равнотеже и баланса између права појединца и интереса друштва.

7. Приједлог Закона о измјенама и допунама Закона о раду у институцијама БиХ - Дом народа Парламентарне скупштине БиХ

У члану 6. Приједлога додан је нови члан 11а, који прописује обавезу послодавца да води Књигу евиденције о запосленима и персоналне досијее запослених, чији ће садржај и начин вођења бити прописан Упутством о садржају, начину вођења и чувања персоналних досијеа запослених у институцијама БиХ и Упутством о садржају и начину вођења евиденције од стране послодавца. Наведена одредба уопште не прописује назив евиденције, иако је у образложењу истакнуто да ...“се прописује обавеза вођења евиденција запослених у органима управе и институцијама са јавним овлашћењима као би се на једном мјесту, на брз и ефикасан начин, могли утврдити кадровски капацитети запослених у институцији, као и статус запослених.“

Изнесен је став да је предметном нормом потребно осигурати адекватан законски оквир тј. Законом прописати назив евиденције, сврху и начин вођења евиденције (електронски и/или у материјалној форми), те прописати врсте личних података и рок чувања.

8. Приједлог Закона о допунским правима бранилаца и чланова њихових породица у ХНК - Министарство за питања бораца ХНК Мостар

Приједлог у члановима од 46. до 49. прописује „Регистар остварених допунских права“. Изнесена је примједба да се из наведених одредби не може поуздано закључити којим надлежним институцијама и органима и на који начин се чине доступни подаци из Регистра, по којем правном основу, те шта подразумијева информисање јавности у складу са прописима о заштити личних података. Наиме, у члану 48. став (1) Приједлога прописано је да ће се у циљу транспарентности рада и трошења буџетских средстава, те очувања дигнитета лица из члана 1. овог Закона, надлежним органима и институцијама учинити доступним Регистар са тачно наведеним подацима. Из наведене одредбе није јасно који су то надлежни органи и институције, као ни начин на који се прописани подаци чине доступним. Надаље, у ставу 2. истог члана, прописано је да Министарство, с циљем информисања јавности, може „објавити попис остварених допунских права по категоријама корисника и на други погодан начин, искључиво у складу са прописима о заштити личних података“. Из цитиране одредбе није могуће закључити да ли објава пописа остварених допунских права по категоријама корисника подразумијева објаву личних података и на који начин се врши њихова објава. Такође, термин „*други погодан начин*“ је неодређен и неприхватљив уколико се односи на начин обраде личних података. С друге стране, уколико информисање јавности о оствареним допунским правима не подразумијева обраду личних података, онда то треба бити јасно наведено и сувишно је прописивати да се попис у којем нема личних података врши, „искључиво у складу са прописима о заштити личних података“. Приједлогом нису одређени ни рокови чувања личних података садржаних у Регистру.

На крају, изнесен је став да Приједлог треба допунити на начин да се јасно и у највећој могућој мјери регулише обрада и заштита личних података у Регистру, чиме би се осигурала правичност и законитост обраде личних података, те спријечила произвољност и повреда права на приватност.

9. Нацрт Закона о правима жртава тортуре у БиХ - Министарство за људска права и избјеглице БиХ;

10. Приједлог Закона о измјенама и допунама Кривичног закона БиХ – Министарство правде БиХ;
11. Приједлог Закона о измјенама и допунама Закона о служби у Оружаним снагама БиХ - Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ, Министарство одбране БиХ;
12. Приједлог Закона о Државној агенцији за истраге и заштиту - Министарство сигурности БиХ;
13. Нацрт Закона о измјенама и допунама Закона о финансирању институција БиХ - Министарство финансија и трезора БиХ;
14. Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о кривичном поступку БиХ - Министарство правде БиХ;
15. Нацрт Закона о допунама Закона о прекршајима - Министарство правде БиХ;
16. Приједлог Закона о измјенама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ – Дом народа Парламентарне скупштине БиХ.
17. Приједлог Закона о измјенама и допунама Закона о ваздухопловству БиХ - Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ;
18. Приједлог Закона о измјенама и допунама Закона о заштити лица која пријављују корупцију у институцијама БиХ - Дом народа Парламентарне скупштине БиХ;
19. Приједлог Закона о измјени Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ - Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ;
20. Приједлог Закона о измјенама и допунама Закона о спорту у БиХ - Министарство цивилних послова БиХ;
21. Приједлог Закона о измјенама и допунама Закона БиХ о извршењу кривичних санкција - Министарство правде БиХ;
22. Приједлог Закона о измјенама и допуни Закона о кривичном поступку БиХ - Дом народа Парламентарне скупштине БиХ;
23. Нацрт Закона о измјенама и допунама Закона о међународном и међуентитетском цестовном превозу - Министарство комуникација и транспорта БиХ;
24. Приједлог Закона о измјенама и допуни Закона о кривичном поступку БиХ - Парламентарна скупштина БиХ;
25. Нацрт Закона о измјенама и допунама Закона о јавним набавкама - Агенција за јавне набавке БиХ;
26. Приједлог Закона о измјенама и допуни Закона о кривичном поступку БиХ - Дом народа Парламентарне скупштине БиХ;

27. Нацрт Закона о измјенама и допунама Закона о акцизама у БиХ - Управа за индиректно опорезивање БиХ;
28. Приједлог Закона о измјенама и допунама Закона о патенту - Институт за интелектуалну својину БиХ;
29. Нацрт Закона о измјени Закона о министарствима и другим органима управе БиХ - Министарство правде БиХ;
30. Нацрт Закона о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2019. годину - Министарство финансија и трезора БиХ;

Напомена: На нацрте и приједлоге закона од броја осам до 31. Агенција није имала примједби из разлога што ти закони нису садржавали норме о обради личних података, док су на поједине нацрте и приједлоге примједбе Агенције биле минималне. Из наведених разлога та мишљења нису посебно образложена у Извјештају.

• **Подзаконски акти достављени на мишљење:**

1. Приједлог Правилника о успостави Јединственог регистра бранилаца и корисника права из области борачко – инвалидске заштите - Федерално министарство за питања бораца и инвалида одбрамбено ослободилачког рата

У Приједлогу Правилника, члановима 2, 5. и 9. прописано је да ће Јединствени регистар бити доступан свим нивоима власти у ФБиХ. Иста одредба постоји и у Закону о правима бранилаца и чланова њихових породица. Овакав начин прописивања обраде личних података је неприхватљив.

Без обзира на постојање законске норме која формално представља правни основ за обраду личних података, у овом случају не постоји неопходност као други битан услов за обраду личних података на овакав начин.

Неспорно је да подаци из јединственог регистра могу бити доступни тачно одређеним ресорима који се баве питањима борачко - инвалидске заштите, али доступност података свим нивоима власти у ФБиХ је неприхватљива. Такође, изнесена је примједба да се у Јединственом регистру бораца обрађује ЈМБ, будући да се тај податак може обрађивати само ако је то законом прописано, што у овом случају недостаје.

2. Нацрт Одлуке о Јединственом регистру рачуна физичких лица у Босни и Херцеговини – Централна банка БиХ

Имајући у виду члан 70. Закона о централној банци, формално правно, Одлука представља адекватан пропис за успоставу Регистра и прописивање обраде личних података. У циљу потпуног и прецизнијег регулисања обраде личних података изнесен је став да се Одлуком требају утврдити и рокови чувања података и мјере за заштиту личних података.

Изнесена је примједба у вези приступа и кориштења података из Регистра од стране банака на основу сагласности захтјева носиоца личних података и уз фотокопију личне карте. Прикупљање фотокопије личне карте од носиоца података, ради приступа његовим личним

подацима, није неопходно јер постоји образложена сврха која би оправдала такво прописивање. За закониту обраду личних података није довољно да је прописана, већ да за исту постоји нужна друштвена потреба и да је та потреба сразмјерна легитимном циљу којем се тежи. Уз претпоставку да би сврха прикупљања копије личне карте била доказивање да је носилац личних података својим присуством у банци дао сагласност за приступ, за доказивање наведене чињенице довољно је постојање сагласности/захтјева који је носилац личних података својеручно потписао, те да се на истом евидентира број личне карте и орган који је издао.

Такође, изнесен је став да предметном Одлуком носиоцу личних података треба безусловно осигурати право на бесплатан приступ властитим личним подацима.

3. Правилник о начину и облику спровођења одгојно – образовне подршке и стручног третмана у основним школама Кантона Сарајево – Министарство за образовање, науку и младе Кантона Сарајево

Према релевантном Закону, прописан је правни основ за доношење подзаконског прописа којим ће се ближе уредити питање неприхватљивих облика понашања ученика. Међутим, правилник као општи подзаконски акт, којим је требало уредити питање неприхватљивих облика понашања, те питање вођења евиденције о истом, није донесен већ су донесени други Правилник и Упутство.

Изнесен је став да је суштинска незаконитост обраде личних података садржана прописивањем евиденцијских листова датих у прилогу Упутства. Осим неприхватљивих облика понашања, као фактори ризика у тачкама I до VII, наведене су потешкоће у учењу и понашању, процјена односа са вршњацима у школи, однос ученика и наставника, однос ученика и родитеља, однос родитеља према школи, способност ношења са проблемима и интернализирана понашања. Сваки од ових фактора ризика, путем евиденцијских листова, подијељен је кроз листу и дат је детаљан опис примijeђених понашања која је потребно евидентирати. Тачке I до VII евиденцијских листова са факторима ризика не односе се на неприхватљиво понашање ученика, већ се предвиђа обрада личних података ученика и њихових родитеља, који се односе на здравствено стање ученика, менталне способности у погледу савладавања наставног градива или способности ношења са проблемима, однос вршњака, наставника и родитеља према њима. Предвиђено је евидентирање података који откривају њихово здравствено стање (неконтролисана моторичке рекације – тикови, промјене у тежини, сепарацијска анксиозност, потешкоће у контроли мокрења и пражњења цријева, говорно језичке потешкоће и др.) Такође, предвиђено је евидентирање података о односу са вршњацима, наставницима и родитељима, ученик је изложен насиљу од вршњака, ученик се жали на понашање вршњака, хладан однос родитеља и ученика, ученик се жали на понашање родитеља и др., те подаци који се односе на способност ношења са проблемима, ученик избјегава тражити помоћ одраслих, мишљења је да не може утицати на будућност и да други одређују његов живот, лоше реагује када погријеши.

Изнесен је став да за обраду наведених података не постоји правни основ у Закону о основном образовању и одгоју.

- *Други правни акти који су достављени на мишљење:*

1. Нацрт Споразума између Савјета министара БиХ и Владе Републике Малте о узајамном признавању и замјени возачких дозвола - Министарство комуникација и транспорта БиХ;
2. Приједлог Меморандума о сарадњи између Министарства безбједности БиХ и Министарства унутрашње безбједности САД, Царинске и граничне заштите САД о сарадњи у вези употребе путничких информација - Министарство безбједности БиХ.

3.9.2. Примјери из праксе за друга стручна мишљења

- *Кориштење фотографија објављених на друштвеној мрежи Facebook у дисциплинском поступку*

Физичко лице упутило је захтјев за мишљење у којем је наведено да је за вријеме кориштења годишњег одмора присуствовао одбрани докторске дисертације, о чему је објавио неколико фотографија на којима се налази заједно са члановима породице, на друштвеној мрежи *Facebook*. Радни колега је објављене фотографије ископирао и приложио уз дисциплинску пријаву, тврдећи да исти није могао користити тај дан годишњег одмора без сагласности послодавца.

Сходно принципу правичности и законитости лични подаци се могу обрађивати на основу сагласности или уколико је испуњен један од услова за обраду личних података без сагласности.

Када су у питању лични подаци објављени на друштвеној мрежи *Facebook*, битно је истакнути да се ради о врсти интернетског сервиса, који служи за међусобно повезивање лица, који са условима кориштења и политиком приватности, упознаје сваког корисника и од чије слободно изражене воље зависи да ли ће прихватити понуђене услове и отворити профил на том сервису. Приликом објављивања својих фотографија на *Facebook* сервису, корисници имају могућност да ограниче право приступа фотографијама само за своје пријатеље, одређену групу лица или пак да то право имају сви корисници сервиса.

Дакле, радило се о фотографијама које је носилац података објавио на друштвеној мрежи на који начин су те фотографије постале доступне и његовом колеги. Стога, обрада личних података који су другим лицима учењени доступним од стране носиоца личних података, иако представља задирање у његову приватност, иста се врши на основу воље носиоца личних података.

На питање да ли је кориштење овако прибављених фотографија дозвољено у дисциплинском поступку, Агенција је одговорила да то није у њеној надлежности.

- *Јавно објављивање Одлуке о давању сагласности за ангажман академског особља на другој високошколској установи*

Физичко лице упутило је захтјев за мишљење у којем је наведено да је Законом о високом образовању Кантона Сарајево прописано да се на интернет страници високошколске установе, објављује одлука којом се члану академског особља даје сагласност за ангажман у другој високошколској установи и то у сврху контроле и мониторинга запосленика.

Сходно принципу правичности и законитости, Закон о високом образовању је релевантни пропис којим су утврђени услови и начин одобравања ангажмана на другој високошколској установи. Један од услова је објављивање Одлуке о ангажману на службеној интернет страници високошколске установе/ организационе јединице и то најкасније три дана од дана њеног доношења.

Високошколска установа дужна је поштовати принцип који обавезује контролоре да обрађује личне податке у мјери и обиму који је неопходан за испуњење одређене сврхе. Значи, високошколска установа/организациона јединица дужна је водити рачуна да се на службеној Веб страници објаве само подаци о имену и презимену члана академског особља, те назив високошколских установа, као подаци који су потребни да би се извршила законом прописана обавеза.

Објављивање података о имену и презимену чланова академског особља, у контексту њиховог ангажовања на високошколским установама, доприноси транспарентности рада тих установа, те не би требало бити ограничено заштитом приватности истих.

- *Контрола здравствених картона радника од стране послодавца*

Физичко лице упутило је захтјев за мишљење у којем је наведено да послодавац има намјеру да свог радника пошаље у контролу здравствених картона свих радника који су били привремено спријечени за рад у протеклој години дана. У контролу би ишао радник, који је по струци доктор медицине, са намјером да утврди да ли је било злоупотребе привремене спријечености за рад. Имајући у виду уговорни однос, који послодавац има са здравственом установом сматрао је да би исти без проблема могао остварити увид у здравствене картоне свих запослених.

Према принципу правичности и законитости релевантни су прави прописи из области здравства који гарантују пацијенту право на повјерљивост информација и приватност, право на тајност података, те лично достојанство.

Сходно напријед наведеном принципу, ниједан закон из области радног права не даје овлаштење послодавцу да врши увид у здравствени картон радника, без обзира на дјелатност коју обавља, нити сврху због које би вршио увид. Питање привремене спријечености за рад регулисано је Законом о здравственом осигурању и Правилником о поступку и критеријима за утврђивање привремене спријечености за рад осигураника, који искључује овакве или сличне активности послодавца.

- *Клиничко испитивање лијекова и заштита података испитаника/пацијената*

Физичко лице упутило је захтјев за мишљење у којем је наведено да се од стране организације у којој је запослено спроводе клиничка испитивања лијекова, за која су добијена одобрења од локалних етичких комитета/установа у којима се истраживање спроводи као и од Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ, те је питање које су обавезе организатора истраживања према испитаницима укљученим у истраживање, те да ли постоји обавеза пријављивања клиничког испитивања Агенцији.

Чланом 20. Закона прописана је обрада личних података у научно истраживачке сврхе:

„Након истека временског периода који је неопходан за испуњење сврхе у коју су подаци прикупљени, ти подаци могу се обрађивати само у статистичке, историјске и научне сврхе. Подаци прикупљени и похрањени у те сврхе неће се користити у друге сврхе.

Лични подаци могу бити обрађивани за потребе статистике, историје и науке без сагласности носиоца података, а када се заврши обрада података у ове сврхе, подаци морају бити учињени анонимним. Када се користе лични подаци у ове сврхе, неопходно је да се поштује право на заштиту приватности и личног живота носиоца података“.

Сходно цитираном члану, лични подаци учесника у клиничком испитивању могу се обрадити у научно истраживачке сврхе, али тако прикупљени подаци не могу се користити у било коју другу сврху, те након завршене обраде морају се анонимизирати. Дакле, обрада личних података у научно истраживачке сврхе престаје окончањем истраживања, а лични подаци који су обрађени у те сврхе ни у којем случају не могу бити објављени у публикацијама насталим на основу истраживања.

3.9.3. Упоредни подаци мишљења 2010 – 2018

МИШЉЕЊА									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Укупно	89	120	185	230	290	267	206	180	206
Стручна мишљења	89	117	181	215	282	259	192	139	169
Јавним органима	47	44	56	94	80	84	64	66	46
Правним лицима	14	19	41	23	18	28	34	36	29
Физичким лицима	28	51	84	98	184	147	94	78	94
Мишљење на законе	0	3	3	9	6	6	8	38	31
Мишљење на подзаконске акте	0	0	0	5	1	0	4	2	3
Мишљење на друге правне акте	0	0	1	1	1	2	2	1	3

3.10. Главни регистар

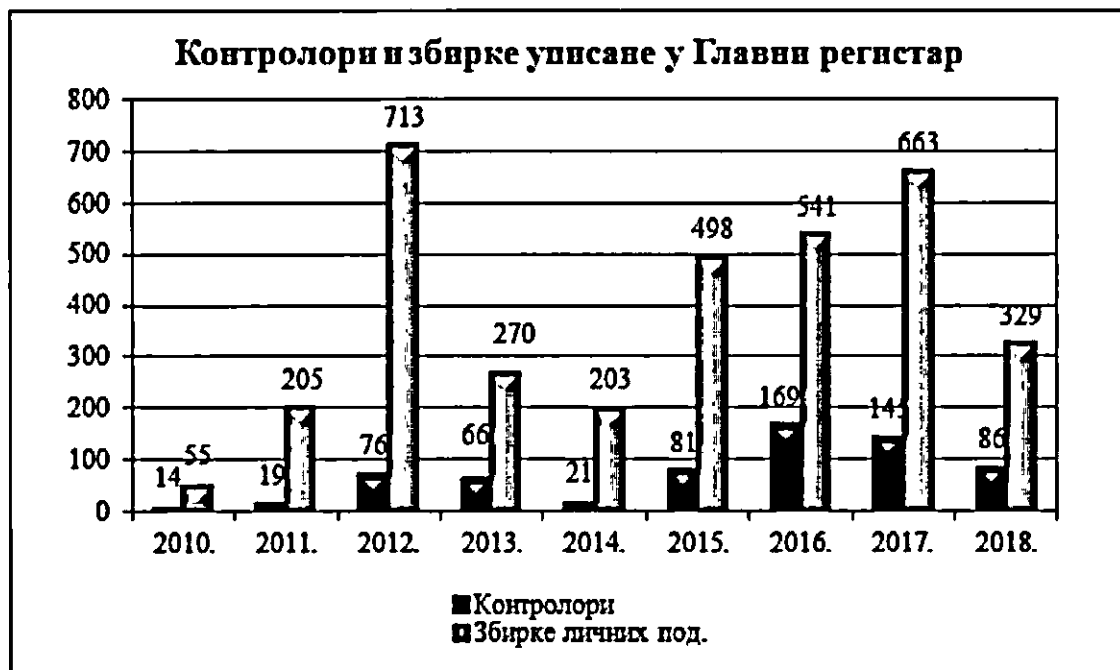
Главни регистар је електронска евиденција основних података о збиркама личних података које воде контролори, а има за циљ да носиоце података информише које личне податке контролори могу прикупљати и на други начин обрађивати. Ове информације Агенција обједињава и објављује, на који начин и настаје Главни регистар. Главни регистар пружа Агенцији могућност сагледавања и анализе које врсте података су садржане у збиркама личних података контролора у одређеној области.

Регистрација контролора је обавеза контролора да прије успостављања збирке личних података доставе Агенцији обавијест о намјераваном успостављању збирке личних података са информацијама о збирци личних података прописаним чланом 13. Закона о заштити личних података. Начин испуњавања ове обавезе прописан је Правилником о начину вођења и обрасцу евиденције о збиркама личних података („Службени гласник БиХ“ број: 52/09).

Током 2018. године у Главни регистар регистровано је 86 контролора. Број регистрованих контролора у Главни регистар није на задовољавајућем нивоу, посебно када су у питању јавни органи.

Број покренутих поступака регистрације знатно је већи од броја регистрованих контролора. Агенција ће у наредном периоду обуставити поступке регистрације контролора који у остављеном року не подзму неопходне активности.

Контролори и збирке уписане у Главни регистар										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Укупно
Контроло ри	14	19	76	66	21	81	169	145	86	677
Збирке личних под.	55	205	713	270	203	498	541	663	329	3477

3.11. Информациони систем

Редовне активности потребне за несметано функционисање Информационог система Агенције обухватају низ активности, и то: инсталирање, одржавање и надоградњу софтвера, креирање сигурносних копија за интерну базу, Главни регистар и Филе сервер, утврђивање и отклањање неправилности, дијагностика кварова и предлагање сервиса компјутера и других уређаја, припрему спецификација за набавку компјутера и компјутерске опреме, помоћ запосленима при кориштењу компјутера, обрађивање и вођење евиденције о хардвару и софтверу, техничко одржавање Веб странице и додавање нових докумената на Веб страницу Агенције и друге активности.

Током 2018. године, због хардверског квара, дошло је до прекида у функционисању сервера. На основу извршене анализе, узимајући у обзир тежину квара, старост серверског система, могућност набавке нових дијелова и слично, извршена је набавка четири нова хард диска и уз ангажовање спољних сарадника, извршено је преинсталирање цијелог серверског система.

У 2018. години Агенција је уселила у нове просторије које се налазе у објекту у Дубровачкој улици број 6. у Сарајеву. Како у новим просторијама није постојала одговарајућа

компјутерска и телефонска инсталација извршена је анализа, припремљена спецификација за набавку опреме и радова, те обављени сви потребни радови који су обухватили: постављање компјутерске и телефонске инсталације (положено је око 5000 метара кабла), постављање инсталације јаке струје, изградњу сервер собе, инсталирање уређаја и опреме у сервер соби, постављање два клима уређаја, осигурање конекција до система „е-владе“, IDDEEA-е, Министарства финансија и трезора, и слично.

3.12. Јавност рада и сарадња са медијима

Због сталне потребе промоције заштите личних података и приватности у Босни и Херцеговини, Агенција путем различитих активности континуирано јача свијест јавности о значају заштите личних података и приватности.

У сврху подизања свијести јавности о праву на заштиту личних података и приватности Вијеће Европе је 2006. године, уз подршку Европске комисије, прогласило 28. јануар европским Даном заштите података, који је у свијету познат и као Дан приватности. На овај дан уједно се обиљежава и годишњица Конвенције (ЕТС 108) за заштиту лица у погледу аутоматизоване обраде личних података.

Агенција је девету годину заредом обиљежила 28. јануар. Одржана је Пресс конференција у Парламентарној скупштини БиХ, када је представљен рад Агенције у протеклој 2017. години. Истог дана, у просторијама Агенције организован је „Дан отворених врата“ чија су циљна група били ученици основних школа, родитељи и наставници.

- **Активности везане за медије**

Агенција је у сталном контакту са медијима и јавношћу и током 2018. године наставила је информисати јавност о предузетим активностима, актуелним предметима и питањима, давањем одговора на честе упите медија, институција и грађанства, путем саопћења и изјава за медије, гостовања у различитим медијима, те пресс конференција. Проведено је укупно 53 активности, које су се односиле на давање писаних одговора медијима, изјаве за медије или учешће у ТВ и радијским емисијама. Агенција је сачинила осам саопштења за јавност. Прегледом средстава јавног информирања и Интернета пронађен је већи број објављених чланака везаних за активности Агенције и заштиту личних података.

- **Активности везане за Веб страницу Агенције**

Током 2018. године измијењен је изглед Веб странице Агенције, те је извршено додавање менија и подменија за нове европске прописе из заштите личних података – Општа уредба о заштити података и Директива 2016/680.

На Веб страници, у 2018. години, извршено је 135 објава. Укупан број објављених докумената знатно је већи јер се већина садржаја објављује на три службена језика у БиХ (БХС) и на енглеском језику. Укупан број документа који су додани на Веб страницу износи 404.

За праћење посјета Веб страници, а у складу са правилима система “е-владе”, користи се програм *Google Analytics*. Број посјетилаца на Веб страници који су активно прегледали

садржаје (покренули бар једну сесију) у току 2018. године је 14.283 (у 2017. години било је 11.594). Укупан број прегледаних страница, укључујући и поновљене прегледе појединачних страница, износи 89.836 (у 2017. години било је 73.930). На основу наведеног може се видјети да се број посјетилаца и укупан број прегледаних страница повећао у односу на 2017. годину.

- **Хелп деск**

Основна сврха успостављања ХЕЛП ДЕСКА је да физичка лица и заинтересовани правни субјекти могу путем контакт телефона поставити конкретна питања из области заштите личних података. Путем контакт телефона запримљено је 547 позива од стране физичких и правних лица.

Иако је основна функција ХЕЛП ДЕСКА да се грађанима и правним лицима на брз и једноставан начин пружи подршка, исти се у великом броју користи и од представника јавних органа да би ријешили појединачне случајеве које имају у раду. Јавним органима је ово редовно указивано, те су били упућени да се Агенцији обрате захтјевом за давање мишљења.

- **Едукација о заштити личних података**

У области заштите личних података, у извјештајном периоду одржано је укупно 13 предавања и обука на којима су учествовала 334 полазника.

Агенција је организовала едукативна предавања о новим европским прописима из области заштите личних података, привредним субјектима на нивоу БиХ и на ентитетском нивоу, што је посебно описано у дијелу Извјештаја Сарадња са контролорима 3.14.

У сарадњи са надлежним ентитетским органима, одржане су четири обуке за запослене у јединицама локалне самоуправе. Обуке су одржане у Сарајеву, Мостару, Бијељини и Требињу.

3.13. Међународна сарадња

По природи посла Агенција је упућена на међународну сарадњу. Једна од обавеза Агенције односи се на учешће на различитим радионицама, обукама, семинарима, нарочито међународним конференцијама и радним групама као активни члан или посматрач. Сходно могућностима, Агенција настоји редовно и активно учествовати на међународном плану и на тај начин доприносити континуираном развоју рада, проналажењу бољих рјешења, усклађивању законодавства БиХ у области заштите личних података са европским и свјетским нормама и стандардима, те испуњавати преузете међународне обавезе.

БиХ је пуноправна чланица Савјетодавног одбора Конвенције за заштиту појединаца у погледу аутоматске обраде личних података при Савјету Европе, Међународне конференције повјереника за заштиту података и приватности, Конференције европских органа за заштиту података (Прољетна конференција), као и међународног форума сарадње *CEEDPA* - Конференције органа за заштиту личних података земаља Централне и Источне Европе. Поменута пуноправна чланства, као и чланства у појединим радним групама, између осталог, намећу активно учешће Агенције и испуњавање различитих обавеза.

У извјештајном периоду представници Агенције учествовали су у сљедећим догађајима на међународном плану:

1. Конференцији европских органа за заштиту података (Прољетна конференција), одржаној у Тирани под називом „Заштита података – заједно је боље“, у организацији Повјереника за информације и заштиту података Албаније;
2. Конференцији органа за заштиту података Централне и Источне Европе одржаној у Кијеву (Украјина), са главном темом „Општа уредба о заштити података, од првих изазова до првих искустава практичне примјене“, у организацији Тајништва Повјереника за људска права украјинског Парламента;
3. Међународној конференцији повјереника за заштиту података и приватности под називом “Расправа о етици: Достојанство и поштовање у животу којим управљају подаци” одржаној у Бриселу. С обзиром да је Конференција организована од стране Европског повјереника за заштиту података и бугарске Комисије за заштиту личних података, представник Агенције учествовао је на паралелној сесији одржаној у Бриселу;
4. 36. Пленарној сједници Савјетодавног одбора Конвенције о заштити појединца у погледу аутоматске обраде личних података одржаној у Стразбуру;
5. Међународној конференцији „Заштита података“ одржаној у Москви, у организацији Министарства за телекомуникације и масовне комуникације Руске Федерације;
6. Међународној конференцији на тему Опште Уредбе за заштиту података ЕУ одржане у Београду, у организацији Повјереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности Републике Србије;
7. Другом састанку „Иницијатива 20и7“ одржаном у Охриду, у организацији Дирекције за заштиту личних података Републике Македоније;
8. Радионици управљања случајем одржаној у Будимпешти, у организацији мађарског Националног органа за заштиту података и слободу информација;
9. Међународној конференцији о заштити података под називом “Заштита података 2018 – Подаци и демократија – Дигитални изазови за градове” одржаној у Бечу, у организацији Града Беча и *Eurocomm* - ПР холдинг Града Беча;
10. Конференцији „Сарајево и Беч – иновативно у будућност“ одржаној у Сарајеву, у склопу Дана Беча у организацији Града Беча и представништва *Eurocomm* - ПР Сарајево. Тема манифестације „Дани Беча“ била је „Смарт Циту“. Два града отворила су дијалог на тему стратегије паметног планирања града односно смјерница за повећање квалитете живота грађана уз најбоља технолошка рјешења;
11. Семинару на тему „Дјеца и мобилна технологија“ и „Жене и мобилне услуге: превазилажење сполне неједнакости“, одржаном у Сарајеву, у организацији Регулаторне агенције за комуникације, УНИЦЕФ-а и међународног Удружења мобилних оператера.

Из финансијских разлога, као и због недовољног броја запослених, Агенција није била у могућности учествовати на више значајних међународних дешавања у пољу заштите података и приватности, као што су:

- Конференција - Имплементација јединствене заштите патената и јединственог патентног суда: Тренутна ситуација и будући изазови, одржана у Бриселу;
- Конференција - Прелазак у дигитализовану будућност: Интеграција е-здравства у системе јавног здравства, одржана у Бриселу;
- Конференција - Побољшање заштите потрошача у ЕУ: Очување права потрошача у дигиталном друштву, одржана у Бриселу;

- Конференција - Ажурирање европске стратегије високог перформансног рачунарства: Развој Суперкомпјутера и квантних компјутера у ЕУ, одржана у Бриселу;
- Конференција - Побољшање заштите података у Европи: У сусрет сигурнијој дигиталној будућности, одржана у Бриселу.
- Конференција - Приказ размјене јавних политика - Покретање ефикасности у јавном сектору Велике Британије, одржана у Лондону;
- Конференција - Нова ера за заштиту података: Имплементација европске реформе за заштиту података, одржана у Бриселу;
- Конференција компјутери, приватност и заштита података – Интернет органи, одржана у Бриселу;
- Међународни семинар о заштити података: Изазови након крајњег рока за *GDPR*, који је одржан у Бечу.

• *Сарадња са ТАИЕХ-ом*

Агенција је, у сарадњи са *ТАИЕХ* програмом помоћи Европске комисије, организовала експертну мисију 9.-13.10.2017. у просторијама Агенције у Сарајеву с циљем усклађивања Закона о заштити личних података са Општом уредбом о заштити података. Мисију су водили експерти из ЕУ, Замјеник саксонског Повјереника за заштиту података из СР Њемачке и Начелница службе за међународну сарадњу, ЕУ и правне послове из Агенције за заштиту особних података Р. Хрватске. Због захтјевности поступка усклађивања законодавства, Агенција је планирала наставак сарадње са експертима из ЕУ након одржане Експертне мисије у Агенцији у 2017. години и то у виду студијске посјете неком од независних надзорних органа чланица ЕУ. Међутим, студијску посјету није било могуће реализовати у 2018. години услед великих обавеза надзорних органа произашлих из почетка примјене новог европског законодавства. Иста је договорена за март 2019. године у Будимпешти, односно да домаћин студијске посјете буде мађарски Национални орган за заштиту података и слободу приступа информацијама.

Агенција је покренула процес припреме апликације за *ТАИЕХ* студијску посјету Агенцији за заштиту особних података Р. Хрватске. Студијска посјета је захтијевана у сврху преношења искустава и препорука Агенције за заштиту особних података Р. Хрватске везано за provedбу Опште уредбе за заштиту података и Полицијске директиве с посебним нагласком на сљедеће теме: службеник за заштиту личних података, сагласност за обраду личних података, те процјена ефекта за заштиту личних података и претходно савјетовање.

• *Упитник Европске комисије*

Дирекција за европске интеграције Савјета министара БиХ у току извјештајног периода доставила је Агенцији, као и другим институцијама у БиХ, додатна питања Европске комисије, која су уручена Босни и Херцеговини, а у сврху комплетирања Мишљења Европске комисије о захтјеву за чланство БиХ у Европској унији. Уз додатна питања достављене су Смјернице за израду одговора, као и упутства за рад радних група за европске интеграције. Увидом у достављене материјале, утврђено је да је само једно питање у надлежности одговарања Агенције. Сачињен је одговор на питање, те је извршен унос одговора у Информациони систем за подршку процесу европских интеграција у БиХ (ИСЕИ). Дирекција за европске интеграције ВМ БиХ доставила је преводе одговора на додатна питања на енглески језик, унесена у ИСЕИ систем. Од институција се тражила редактура одговора, те достава евентуалних коментара и сугестија. Агенција није имала

додатних коментара и сугестија, те је обављено ревидирање текста одговора на додатна питања и давање сагласности о тачности превода.

- *Сарадња са Савјетом Европе*

Јединица за заштиту података Савта Европе доставила је Агенцији допис о могућој сарадњи у Босни и Херцеговини, односно помоћи коју нуде, поводом обавијести Савјета Европе о припремама израде Акционог плана 2018-2020 за Пројекат сарадње у БиХ, те активностима које ће бити обухваћене Акционим планом који садржи компоненту заштите података. Акциони план, у овом смислу, односи се на подршку БиХ и Агенцији у усклађивању Закона о заштити личних података са модернизованом Конвенцијом 108 у активностима према контролорима података у испуњавању захтјева Конвенције 108+, као и помоћ у подизању свијести о заштити података и приватности.

Јединица за заштиту података Савјета Европе доставила је Агенцији компилацију прегледа активности по земљама чланицама поводом обиљежавања европског Дана заштите података у 2017. години, гдје су уврштене и објављене проведене активности у БиХ.

- *Сарадња са Eurojust-ом*

У ранијим извјештајима о заштити личних података износили смо значај заштите личних података за сарадњу са *Eurojust-ом*, као и о свим проблемима с којима се Агенција сусретала када је покушала унаприједити заштиту личних података у Тужилаштву БиХ. Почетком овог извјештајног периода поново су актуелизоване активности на сарадњи са *Eurojust-ом* уз подршку и на иницијативу Пројекта ИПА 2017. године. Иницијатива менаџера овог Пројекта усмјерила се на три институције кључне за почетак предпреговарачке фазе са Еуројуст-ом и то на: Министарство правде БиХ, Тужилаштво БиХ и Агенцију. Прва захтијевана активност резултирала је Одлуком Савјета министара БиХ којом је формирана Експертна група за припрему рада у фази предпреговарања Споразума о сарадњи између *Eurojust-а* и БиХ. У Експертну групу именовани су представници Министарства правде БиХ, Тужилаштва БиХ и Агенције. Осим задатака који су стављени у надлежност Експертној групи, врло је важно истакнути да се у оквиру ових активности треба постићи и одговарајући степен сарадње кључних институција у БиХ, што би резултирало напретком у области заштите личних података опћенито, а посебно у Тужилаштву БиХ. Наиме, процјена стања у области заштите личних података кључни је предуслов да *Eurojust* донесе одлуку о почетку преговора са Босном и Херцеговином за закључивање оперативног Споразума. Дакле, стање заштите личних података, прије свега у погледу усклађености домаћег законодавства са европским, капацитети Агенције и њена ефикасност, као и одређени степен заштите личних података у Тужилаштву БиХ. С тим у вези, Тужилаштво БиХ именовало је једног представника за сарадњу са Агенцијом. Одржан је један састанак између представника Тужилаштва БиХ и представника Агенције, те састанак са Главном тужитељицом Тужилаштва БиХ. Ово је важан корак за заштиту личних података у Тужилаштву БиХ, уз напомену да се у будућности очекује боља сарадња Тужилаштва БиХ са Агенцијом.

Након потписивања оперативног Споразума са *Eurojust-ом*, Тужилаштво БиХ ће имати директну комуникацију са *Eurojust-ом* у вези размјене личних података, зато је од посебне важности постизање већег нивоа заштите личних података у истом да би уопште дошло до потписивања предметног Споразума.

3.14. Сарадња са контролорима

У извјештајном периоду Агенција је спроводила и сарадњу са контролорима, између осталог, учешћем на конференцијама које су имале за предмет унапрјеђење и заштиту људских права и основних слобода, те јачање свијести јавности о значају заштите личних података.

Представници Агенције узели су учешће на шест конференција, семинара, радионица и других догађаја које су организовали контролори.

Други вид сарадње са контролорима остварен је кроз одржавање заједничких састанака у циљу разјашњења појединих питања заштите личних података. У извјештајном периоду одржано је 8 састанка.

Такође, запослени у Агенцији били су учесници на 47 обука, од тога на 30 обука које је организовала Агенција за државну службу БиХ и 17 обука које су организовали други субјекти.

- **Обуке за носиоце правосудних функција**

У оквиру Пројекта ИПА 2017 представници Агенције, заједно са европским експертима, учествовали су на Семинарима о заштити личних података, те одржали презентације које су обухватиле домаће и међународно законодавство са примјерима из праксе у Босни и Херцеговини.

Семинари су одржани у Тарчину, Илици, Теслићу и на Јахорини. Циљна група су били службеници и носиоци правосудних функција из тужилаштва и судова на свим нивоима у Босни и Херцеговини. Циљ ових Семинара био је подизање нивоа знања о стандардима заштите личних података, као и новом Закону о заштити личних података у правосудним институцијама, првенствено тужилаштвима. Исход ових активности треба бити узет у обзир приликом процјене испуњавања стандарда о заштити личних података потребних за улазак у преговоре за Споразум о сарадњи са *Eurojust-om*.

Иако су руководиоци правосудних институција били упознати са значајем ових семинара, путем ентитетских центара за едукацију судија и тужилаца, број полазника, структура као и заинтересованост присутних полазника није била на задовољавајућем нивоу. Наиме, број полазника је био низак, укупно су учествовала 53 полазника, а од тога само 17 тужиоца. Остало су били службеници и секретари тужилаштва.

- **Обуке за привреднике**

Као што је већ наглашено, Општа уредба о заштити података (*GDPR*) почела се примјењивати у земљама чланицама ЕУ, почев од 25.5.2018. Према члану 3. *GDPR-a* произлази да ће се иста примјењивати на обраду личних података у оквиру активности пословних субјеката са сједиштем у ЕУ, независно од тога да ли се обрада личних података врши у ЕУ или не. Значи уколико фирма са сједиштем у ЕУ има пословне огранке и у Босни и Херцеговини или на било који начин пружа услуге грађанима у БиХ, онда ће се ови прописи примјењивати и на њене грађане.

С друге стране, према истом члану *GDPR*-а (став 2), компаније из БиХ које послују на простору ЕУ или нуде робе или услуге грађанима ЕУ, дужне су примјењивати *GDPR*.

Дакле, и у условима када домаће законодавство није усклађено са европским, прописи из заштите личних података, под одређеним условима, примјењују се како на грађане БиХ који имају држављанство ЕУ, тако и на домаће фирме уколико послују са ЕУ.

Цијенећи значај Уредбе, Агенција је одржала обуке под називом „Утицај *GDPR*-а на домаће привредне субјекте“ за привредне субјекте, посредством и уз подршку Привредне коморе БИХ и ентитетских привредних комора. Одржане су три обуке, двије у Сарајеву и једна у Бања Луци. Привредници су показали значајан интерес за ове обуке и одазив је био на задовољавајућем нивоу.

Осим наведеног, на исту тему, одржане су још двије обуке уз подршку Америчке привредне коморе и Центра за пословну безбједност Бања Лука, у Сарајеву и Бања Луци.

У сарадњи са Удружењем банака у БиХ одржана је Обука за заинтересована правна лица и банкарски сектор на тему заштите личних података са освртом на *GDPR*, у Сарајеву.

- **Реализација Пројекта „Не остављајте своје трагове на Интернету“**

Реализација Пројекта едукације дјецe у основним школама у Босни и Херцеговини „Не остављајте своје трагове на Интернету“ текла је у складу са планираним наставком активности Агенције на јачању свијести о заштити личних података и приватности. Дјеца су најосјетљивија и најризичнија категорија становништва, због чега је Агенција и препознала потребу ангажовања на едукацији дјецe о методама заштите личних података и приватности на Интернету. Пројекат на једноставан начин појашњава начине заштите дјецe на Интернету при кориштењу модерних технологија.

За разлику од осталих европских земаља, у БиХ се овом питању посвећује много мање пажње, па је због тога јачање свијести младих и дјецe о важности заштите личних података и приватности у дигиталном свијету, са посебним освртом на одговорност корисника друштвених мрежа, било изузетно значајно. Циљ Пројекта био је да се дјеца упознају са начином остваривања и заштитом њихових права и интереса на Интернету, јачање нивоа свијести о важности заштите личних података и приватности у дигиталном свијету, те допринос већој сигурности дјецe на Интернету.

Анализом Наставног плана и програма у деветогодишњим основним школама у Босни и Херцеговини, установљено је да предмет Информатика ученици први пут похађају у VI разреду основне школе. Из тог разлога, Пројекат представља одржавање предавања и дискусија с ученицима о заштити личних података на Интернету за одјељења VI разреда одређених основних школа, у склопу једног или два часа Информатике. Успостављени су контакти са релевантним институцијама надлежним за координацију, Министарством образовања и науке ФБиХ и Министарством просвјете и културе РС, у циљу добивања сагласности за реализацију Пројекта у основним школама.

Почетком 2018. године започела је реализација Пројекта у РС, а настављена у ФБиХ. У 2018. години Пројекат је реализован у девет градова када је посјећено 15 основних школа. Предавања су одслушала 532 ученика. Извршена је статистичка анализа резултата Анкете, којом су обухвћени и резултати из претходне године.

У наставку су статистички резултати 1.451 валидне Анкете за ученике:

- Преко 90% испитаних ученика има неки вид дигиталног уређаја и Интернет на њима;
- Преко 80% испитаних ученика крше правила добне границе за креирање профила на *Facebooku* и Инстаграму (од 2017. године доња граница је 13 година);
- Више од петине испитаних ученика проводи више од два сата дневно на Интернету;
- Ученици немају представу о томе да се њихови подаци прикупљају и да су изложени злоупотреби кроз различите квизове које играју, анкете, тестове и сл.;
- Анкета показује да би се свако седмо дијете нашло са непознатимлицем без пратње одраслих или пријатеља;
- Мали проценат ученика од 15,8% представљају критични дио испитаника који не говоре или никада не би ни рекли родитељима које Веб странице посјећују;
- Веома мали проценат ученика (4,6%) користи Интернет за школску наставу, док 76,7% ученика користи Интернет мало или нимало за школску наставу. Према одговорима из Анкета, кориштење Интернета у школску сврху углавном се односи на размјену информација, писање лектуре, претрагу потребних информација, занимљивости, те претраживања према упутама наставника.

Из резултата Анкете, која је због организације, ученицима дијељена након предавања, видљиво је да већина ученика одмах примјењује усвојено знање и у Анкети. Битно је напоменути да би резултати Анкете били другачији да се Анкета дијелила прије самог предавања.

Према Програму рада Агенције за 2019. годину, предвиђен је наставак Пројекта. Презентација ће се модифицирати, односно ажурирати са новим информацијама, алатима и примјерима техничке помоћи, јер дигитална технологија напредује и развија се свакодневно, те успоставити контакт са релевантним надлежним институцијама ради добивања сагласности за реализацију и у преостала четири Кантона у ФБиХ која нису била обухваћена Пројектом.

3.15. Нормативни дио и администрација

У нормативном дијелу Агенција је у 2018. години сачинила два правилника, 34 одлуке и 73 рјешења.

У извјештајном периоду у области административних послова урађено је следеће:

- примљено је и формирано 1.397 нових предмета;
- протоколирано је 21.350 аката;
- унутар Агенције, по секторима и одсјецима, задужено је 4.246 аката; .
- примљено је и протоколирано 236 рачуна;
- примљено је и протоколирано 104 службених гласника, 27 стручних часописа;
- путем курира, ПТТ-а и *E-maila* из Агенције је отпремљено 2.249 аката;
- архивирано је 1.622 предмета, у уписник УП 1 уписано је 27.350 предмета, док у уписник УП 2 није било уписаних предмета.

У извјештајном периоду донесени су следећи документи:

- Програм рада Агенције за 2019. годину;

*Sarajevo / Сарајево, Dubrovačka broj 6 / Дубровачка број 6
tel/мел +387 33 726-250, fax/факс +387 33 726-251*

- Годишњи извјештај о поднесеним захтјевима за слободан приступ информацијама Институцији омбудсмана за људска права БиХ;
- Годишњи извјештај Министарству правде БиХ о рјешавању управних ствари у управним поступцима;
- Извјештај о спровођењу Плана борбе против корупције Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције;
- План јавних набавки за 2018. годину, Измјене и допуне;
- Подаци за Централну хармонизацијску јединицу, у вези контроле финансијског управљања;
- Оцјењивање државних службеника у Агенцији за 2017. годину;
- Информација о спровођењу активности из Акционог плана за спровођење Стратегије за борбу против корупције 2015-2019.

Агенција је у извјештајном периоду за примила два захтјева за слободан приступ информацијама, по којима је, у законски прописаним роковима, донијела рјешења и одобрила приступ траженим информацијама.

3.16. Буџет – јавне набавке

У складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2018. годину одобрена су средства из Буџета институција БиХ за потребе рада Агенције за 2018. годину у висини од **1.365.000 КМ**. Укупно одобрена средства односила су се на текуће издатке у износу од **1.308.000 КМ** и капиталне издатке у износу од **57.000 КМ**, од чега из Буџета **48.000 КМ**, а из прихода остварених продајом сталних средстава у износу од **9.000 КМ**. Продајом службеног моторног возила Агенције путем јавног надметања – лицитације, остварени су приходи у висини од **11.121,31 КМ**, што значи виши него што су планирани, што је утицало на повећање буџета Агенције у висини од **2.000 КМ**.

У три наврата указала се потреба за реструктурирањем расхода буџета, те за измјеном намјенске структуре капиталних издатака које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ.

У оквиру капиталних издатака усклађивање се односи на набавку четири хард диска, инсталирање и пуштање у функцију сервера, те за набавку опреме завршног опремања простора у који се Агенција преселила.

У оквиру текућих издатака усклађивање се односи на осигурање новог возила Агенције, услијед чињенице да смо продајом постојећег моторног возила Агенције остварили мањи износ од планираног по основу поврата дијела уплаћених средстава по основу прекида каско осигурања.

Укупан буџет Агенције у 2018. години, након усклађивања, износи **1.367.000 КМ**. Средства су распоређена на текуће издатке **1.303.000 КМ**, те на капиталне издатке у износу од **64.000 КМ**, од чега из буџета **53.000 КМ**, а из прихода остварених продајом сталних средстава у износу од **11.000 КМ**.

Према подацима на дан сачињавања Извјештаја, стање извршења Буџета од **01.01.2018 – 31.12.2018**. износи **1.194.530 КМ** и приказано је у сљедећој табели:

Ред. бр.	Врста расхода	Економ. код	Одобрено за извјештајни период јануар - децембар	Утрошено за извјештајни период јануар - децембар	Разлика - располож. средства	Процент извршења %
1	2	3	4	5	4-5	5/4
	ТЕКУЋИ ИЗДАЦИ		1.303.000	1.131.847	171.154	86,90
1	бруто плате и накнаде	6111	952.000	896.284	55.716	94,10
2	накнаде трошкова запослених	6112	95.500	85.018	10.482	89,00
3	путни трошкови	6131	28.000	20.659	7.341	73,80
4	издаци телефонских и поштанских услуга	6132	24.000	18.501	5.499	77,10
5	издаци за енергију и комуналне услуге	6133	0	0	0	0
6	набавке материјала	6134	28.000	15.967	12.033	57,00
7	издаци за услуге превоза и горива	6135	16.000	13.697	2.303	85,60
8	унајмљивање имовине и опреме	6136	81.900	19.284	62.616	23,50
9	издаци за текуће одржавање	6137	45.600	39.901	5.699	87,50
10	издаци за осигурање и банкарске услуге	6138	5.500	5.102	398	92,80
11	уговорене услуге	6139	26.500	17.434	9.066	65,80
	КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ	8213	64.000	62.000	1.317	97,90
1	набавка опреме	821300	64.000	62.683	1.317	97,90
	УКУПНО		1.367.000	1.194.530	172.471	87,40

Процент извршења буџета за период 01.01.2018 – 31.12.2018. године износи 87,40 %.

• *Активности везане за буџет:*

- У складу са Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ достављен је Оперативни план за извршење буџета Агенције за 2018. годину, по основу Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за период јануар-март 2018. године;
- У складу са Обавјештењем - Инструкцијом, Министарству финансија и трезора БиХ достављен је годишњи Оперативни план динамике расхода за 2018. годину са Образложењем, као и намјенска структура капиталних издатака за набавку сталних средстава за 2018. годину, за коју смо добили сагласност Министарства финансија и трезора БиХ;
- У складу са Инструкцијом, Министарству финансија и трезора БиХ достављен је Извјештај о извршењу Буџета буџетских корисника за период 1.1.-31.12.2017;
- У складу са Инструкцијом, Агенцији за статистику БиХ достављен је Годишњи извјештај о извршењу буџета за 2017. годину;
- На основу Инструкције за припрему захтјева за додјелу средстава из Буџета за 2019. годину, Министарству финансија и трезора БиХ достављен је захтјев за додјелу средстава из Буџета за 2019. годину у писаној и електронској форми;
- У складу са Инструкцијом за сачињавање тромјесечног Извјештаја за извршење буџета буџетских корисника за период 1.1.-31.03.2018. Министарству финансија и трезора БиХ достављен је Извјештај о извршењу буџета Агенције;
- У складу са Обавјести Министарству финансија и трезора БиХ достављен је Извјештај о броју запослених и динамици броја запослених у Агенцији за период 1.1.-31.03.2018. у писаној и електронској форми;
- У складу са Инструкцијом за буџетске кориснике број 1, Министарству финансија и трезора БиХ достављен је Документ оквирног буџета (ДОБ) Агенције за период 2019 - 2021 по програмима, у писаној форми и путем БПМИС - Информационог система за планирање и управљање буџетом;
- У складу са Инструкцијом, а у циљу формирања базе података Информационог система планирања и управљања буџетом (БПМИС) Министарству финансија и трезора БиХ сачињено је и достављено Извршење буџета по програмима за 2017. годину и Одобрени буџет по програмима за 2018. годину, те унос броја запослених и мјера учинка.

• *Активности везане за јавне набавке*

У складу са Законом о јавним набавкама и расположивим стањем Буџета, сачињен је План јавних набавки за 2018. годину. Формирана је Комисија за јавне набавке која је спроводила поступке јавних набавки у Агенцији.

Током 2018. године покренути су и проведени сљедећи поступци јавних набавки:

1. Конкурентски поступци	
а) Набавка роба путем конкурентског поступка износила је	58.208,50 КМ
б) Набавка услуга путем конкурентског поступка износила је	20.000,00 КМ
Укупне набавке путем конкурентског поступка	78.208,50 КМ
2. Директни поступци	
а) Набавка роба путем директног поступка износила је	27.585,97 КМ
б) Набавка услуга путем директног поступка износила је	67.225,98 КМ
Укупне набавке путем директног поступка	94.811,95 КМ
УКУПНО НАБАВКЕ	<u>173.020,45 КМ</u>

О свим набавкама донесена је Одлука о набавци и достављани извјештаји (у програму е-набавке) према Агенцији за јавне набавке БиХ.

- **Активности везане за попис имовине и обавеза**

У складу са Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике Буџета институција БиХ, проведене су активности редовног пописа имовине и обавеза Агенције. Након физичког пописа сталних средстава извршено је њихово поређење са књиговодственим стањем, те обрачун амортизације у складу са Одлуком о измјени и допуни одлуке о висини годишњих стопа отписа сталне имовине буџетских корисника. Извршено је књижење расхода основних средстава. Сачињен је Извјештај о попису обавеза и потраживања Агенције на дан 31.12.2017.

У складу са Инструкцијом за сачињавање Годишњег извјештаја о извршењу Буџета буџетских корисника за период од 01.01. - 31.12.2017., за Министарство финансија и трезора БиХ сачињен је и достављен Извјештај о попису новчаних средстава у благајни Агенције на дан 31.12.2017.

Извршено је усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем код основних средстава кроз попуњавање табела и импортовање у Главну књигу Агенције.

Донесена је Одлука о усвајању Извјештаја о попису имовине и обавеза на дан 31.12.2017, те Одлука о отпису (расходовању) сталних средстава, и на крају, сачињен је Записник о измјештању расходованих средстава Агенције.

- **Извјештај ревизије**

Канцеларија за ревизију институција БиХ, у складу са Законом о ревизији институција БиХ извршила је редовну контролу финансијског пословања за 2017. годину и усаглашености пословања са одговарајућим законима и прописима релевантним за финансијски извјештај.

Према мишљењу Ревизора, финансијски извјештаји Агенције, у свим материјалним аспектима приказују фер и истинито стање имовине, обавеза и извора средстава на дан 31.12.2017, као и извршење буџета у складу са оквирима финансијског извјештавања. Активности, финансијске трансакције и информације Агенције за 2017. годину у складу су са свим материјалним аспектима, законима и другим прописима којима су регулисане.

Препоруке :

1. Прва препорука ревизије односи се на упућивање ургенције Савјету министара БиХ на подузимању активности на разматрању и достављању сагласности на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Агенцији, у складу са Одлуком о разврставању радних мјеста и критерија за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ, као претпоставке за стручно и ефикасно обављање послова из дјелокруга основне дјелатности институције. Савјет министара БиХ још увијек није дало сагласност.
2. Друга препорука ревизије је да се у складу са прописима, документује и имплементира процес финансијског управљања и контроле који треба да допринесе смањењу ризика пословања цјелокупне институције, а односи се на мапирање пословних процеса, утврђивање и процјену ризика и израду Регистра ризика. Агенција је донијела Правилник о финансијском управљању и контроли. Именована је Радна група за успостављање, развој и праћење система финансијског управљања и контроле у Агенцији, чији је задатак да дефинише опис и израду мапа пословних процеса, регистар ризика, те начин управљања ризицима, успостављање система контрола финансијског управљања, те предлагање мјера за побољшање система интерне контроле.

• Интерна ревизија

Спровођење интерне контроле у Агенцији одвија се кроз доношење и поштовање прописа, интерних аката, упутстава и правила с циљем намјенског трошења буџетских средстава, као и кроз вођење помоћних евиденција за поједине области потрошње. Интерна контрола одвија се истовремено с текућим процесом рада, кроз надгледање запослених путем редовног извјештавања, те кроз законитости у спровођењу писаних интерних аката.

Према Закону о интерној ревизији Агенција не испуњава критерије за успостављање сопствене јединице (одјељења) за интерну ревизију. Одлуком о критеријима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ („Службени гласник БиХ“ број: 49/12), интерну ревизију у Агенцији врши Јединица интерне ревизије Парламентарне скупштине БиХ.

Сачињена је информација о потписивању два примјерка Споразума о вршењу функције интерне ревизије и Повеље интерне ревизије, те достављена Парламентарној скупштини БиХ.

У складу са Захтјевом за доставу документације сачињен је преглед и достављена документација Јединици интерне ревизије Парламентарне скупштине БиХ, с циљем израде Стратешког и Годишњег плана рада интерне ревизије. У складу са Најавом ревизије уговорених и других посебних услуга на основу Годишњег плана рада Јединице за интерну ревизију Парламентарне скупштине БиХ, сачињен је Записник са почетног састанка у склопу обављања ревизије. Наведеној Јединици, на основу њеног захтјева, достављена је документација с циљем обављања интерне ревизије у Агенцији – Система уговорених и других посебних услуга.

Потписан је и достављен један примјерак потписаног записника са завршног радног састанка поводом усаглашавања ставова о датим препорукама у Нацрту извјештаја ревизије система уговорених и других посебних услуга у Агенцији.

План активности за поступање по препорукама и оцјена задовољства обављеном ревизијом достављен је Парламентарној скупштини БиХ, Јединици за интерну ревизију.

Сачињена је Интерна процедура о процесу израде Буџета у Агенцији на основу препорука по Извјештају интерне ревизије Система уговорених и других посебних услуга.

IV. ЗАКЉУЧЦИ

Агенција није задовољна ни тренутним стањем нити напретком у заштити личних података у Босни и Херцеговини у овом извјештајном периоду. До 2017. године постојао је евидентан и сталан напредак у овој области, међутим у 2017. години дошло је до застоја. Умјесто да се убрзано ради на унапријеђењу заштите личних података, као што је то случај у државама чланицама Европске уније и државама које се налазе на путу придруживања Европској унији, тренд стагнације се наставља. Наравно, то прије свега подразумијева преузимање европских прописа, односно усвајање новог Закона о заштити личних података, као и измјене и допуне многих секторских закона.

Понављамо и наглашавамо да је неприхватљиво одсуство дјеловања Савјета министара БиХ по захтјевима Агенције, којима се онемогућава законит и ефикасан рад Агенције. Приоритетно је да се, кроз подршку приједлозима и захтјевима Агенције, помогне очувању афирмације заштите личних података у Босни и Херцеговини. Посебно је штетно довођење Агенције у ситуацију да смањује своје активности у дијелу инспекцијских надзора, сарадње са агенцијама за државну службу, издавања прекршајних налога и слично. Агенција без адекватних људских и финансијских потенцијала неће моћи одговорити својим надлежностима, што ће се негативно одразити и на заштиту људских права, а тиме и јавни интерес у овој области.

На основу изнесених показатеља произлази да је Агенција, у границама својих умањених капацитета, предано извршавала своје законом утврђене надлежности.

Као што смо констатовали у претходним извјештајима, тако и у овоме понављамо исти закључак у погледу поштовања Закона о заштити личних података. Контролори из јавног и приватног сектора нису поштовали релевантне правне прописе које су дужни примјењивати у свом раду, што је имало за посљедицу кршење права на приватни живот у погледу обраде личних података. Иако непоштовање правних прописа има исту важност, у формално правном смислу, независно да ли су у питању јавни органи, приватна предузећа, банке и слично, намеће се потреба да се истакне већа тежина непоштовања правних прописа, а тиме и права на приватни живот у погледу обраде личних података, од стране јавних органа. Јавни органи, органи, које је установила држава и преко којих се представља, уколико не поштују властите правне прописе, грађанима, благо речено, преносе поруке о непостојању владавине права.

У контексту наведеног, значајно је истакнути да и поред тога што контролисани субјекти у правилу изврше наложене управне мјере, те да исте активности Агенција континуирано публикује, то се не одражава на друге субјекте на очекивани начин. То је посебно изражено када је у питању обрада ЈМБ и обрада копије личне карте, обрада личних података у конкурсним процедурама, објављивање личних података на службеним Веб страницама и слично.

За већину контролисаних субјеката из јавног сектора, обавезе из Закона само су пука формалност, без тенденција да исте буду примијењене у пракси на прави и ефикасан начин. Доношење Плана сигурности, као једног од најважнијих докуманата који су дужни израдити сви контролори или институт „давања личних података трећој страни“, за већину субјеката још увијек су непознаница, као што је била и на почетку примјене Закона.

Заштита личних података је жива материја, а посебно у свјетлу новог европског законодавства. Усклађивање домаћег законодавства са европским стандардима у овом извјештајном периоду показало се као веома захтјеван задатак. Агенција је овај задатак покушала изнијети самостално, а прави резултати њених активности видјети ће се у наредном извјештајном периоду, када активности на изради Приједлога новог Закона о заштити личних података буду окончане.

САДРЖАЈ

I.	УВОД.....	2
II.	НАЈАКТУЕЛНИЈЕ У ВЕЗИ СА ЗАШТИТОМ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА.....	3
2.1	Приједлог Закона о заштити личних података.....	3
2.2	Проблеми у раду Агенције.....	5
III.	РАД АГЕНЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ.....	8
3.1.	Надлежности Агенције.....	8
3.2.	Овлаштења Агенције.....	8
3.3.	Независност и капацитети Агенције.....	9
3.4.	Инспекцијски надзори.....	10
3.4.1.	Редовни инспекцијски надзори.....	10
3.4.2.	Ревизијски инспекцијски надзори.....	11
3.4.3.	Ванредни инспекцијски надзори.....	11
3.4.4.	Жалбе контролора.....	12
3.4.5.	Рјешења и закључци за инспекцијске надзоре из 2017. године.....	13
3.4.6.	Упоредни подаци инспекцијских послова 2010 - 2018.....	13
3.5.	Приговори.....	14
3.5.1.	Рјешавање по приговорима.....	14
3.5.2.	Приговори против контролора из јавног сектора.....	14
3.5.3.	Приговори против контролора из приватног сектора.....	15
3.5.4.	Приговори из 2017. године који су окончани у извјештајном периоду.....	16
3.5.5.	Поновни поступци који су проведени у извјештајном периоду.....	17
3.5.6.	Примјери из праксе.....	18
3.5.7.	Упоредни подаци приговора 2010 – 2018.....	21
3.6.	Поступци по службеној дужности.....	22
3.6.1.	Поступци по службеној дужности према контролорима из јавног сектора.....	22
3.6.2.	Поступци по службеној дужности према контролорима из приватног сектора.....	24
3.6.3.	Предмети из 2017. године ријешени у извјештајном периоду.....	25
3.6.4.	Примјери из праксе.....	25
3.6.5.	Упоредни подаци поступака по службеној дужности 2010 – 2018.....	29
3.7.	Кажњавање – прекршајни поступци.....	29
3.7.1.	Упоредни подаци прекршајних налога 2010 – 2018.....	31
3.8.	Управни спорови.....	32
3.8.1.	Упоредни подаци управних спорова 2010 - 2018.....	34
3.9.	Мишљења.....	35
3.9.1.	Мишљења на законе, подзаконске акте и друге правне акте.....	35
3.9.2.	Примјери из праксе за друга стручна мишљења.....	42
3.9.3.	Упоредни подаци мишљења 2010 – 2018.....	44
3.10.	Главни регистар.....	45
3.11.	Информациони систем.....	46
3.12.	Јавност рада и сарадња са медијима.....	47
3.13.	Међународна сарадња.....	48
3.14.	Сарадња са контролорима.....	52
3.15.	Нормативни дио и администрација.....	54
3.16.	Буџет – јавне набавке.....	55
IV.	ЗАКЉУЧЦИ.....	60
	САДРЖАЈ.....	62